

ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ

ΓΕΜΗ 002099601000
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 34192/06/Β/95/2
ΑΧΑΡΝΑΙ ΑΤΤΙΚΗΣ-ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 95

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
της χρήσης από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2019

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.3556/2007 και τις επ' αυτού εκτελεστικές
Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
B.	ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019	5
Γ.	ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	24
Δ.	ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	27
	Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	27
	Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	28
	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	29
	Κατάσταση Ταμιακών Ροών	31
E.	Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων	32
1.	Γενικές πληροφορίες	32
2.	Φύση δραστηριοτήτων	32
3.	Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η Εταιρία	32
4.	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης	49
5.	Χρηματοοικονομικά μέσα – Εύλογες αξίες και διαχείριση κινδύνων	50
6.	Δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας	54
7.	Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	57
8.	Ενσώματες ακινητοποιήσεις και Δικαιώματα Χρήσης	58
9.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	60
10.	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	60
11.	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	63
12.	Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	64
13.	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	64
14.	Αποθέματα	64
15.	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	64
16.	Λοιπές απαιτήσεις	65
17.	Λοιπά κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία	66
18.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	66
19.	Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	67
20.	Ίδια κεφάλαια	67
21.	Δανεισμός	68
22.	Αναβαλλόμενος φόρος	68
23.	Παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	69
24.	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	71
25.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	71
26.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	71
27.	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	72
28.	Πωλήσεις	72
29.	Κόστος πωληθέντων	73
30.	Λοιπά έσοδα	73
31.	Λειτουργικά έξοδα	73
32.	Λοιπά έξοδα	74

33.	Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα	74
34.	Επενδυτικά αποτελέσματα	75
35.	Φόρος εισοδήματος.....	75
36.	Αποτελέσματα ανά μετοχή.....	76
37.	Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	76
38.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	76
39.	Μερίσματα.....	78
40.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	78
41.	Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	79
42.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων	79

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 ν. 3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι Εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και δη οι ακόλουθοι:

1. Δημοσθένης Βατικιώτης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος εκτελεστικό μέλος
2. Ιωάννης Βενέτης, Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
3. Θωμάς Ρούμπας, Μη εκτελεστικό μέλος

Οι κάτωθι υπογράφοντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ», (εφεξής καλουμένης για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΝΤΙΟΝΙΚ») δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της περιόδου 1.1.2019 -31.12.2019 (εταιρικές και ενοποιημένες), οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και

(β) η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και την θέση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αχαρνάι, 30 Ιουνίου 2020

Οι δηλούντες

**Ο Πρόεδρος & Διευθύνων
Σύμβουλος του Δ.Σ.**

Το Μέλος του Δ.Σ

Το Μέλος του Δ.Σ

Δημοσθένης Βατικιώτης

Θωμάς Ρούμπας

Ιωάννης Βενέτης

Β. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2019

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία ακολουθεί (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά στην εταιρική χρήση 2019 (1.1.2019 - 31.12.2019). Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις τόσο του Ν. 4548/2018, δεδομένου ότι η Εταιρεία καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις) όσο και του νόμου 3556/2007 (ΦΕΚ 91Α' /30.4.2007) και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ιδίως την Απόφαση με αριθμό 7/448/11.10.2007 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η παρούσα Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο ευσύνοπτο, πλην όμως ουσιαστικό όλες τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρείας «ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ.» (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΝΤΙΟΝΙΚ») καθώς και του Ομίλου ΝΤΙΟΝΙΚ (στον οποίο Όμιλο, περιλαμβάνονται πλην της μητρικής ΝΤΙΟΝΙΚ και οι ακόλουθες συνδεδεμένες εταιρείες:

Επωνυμία	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Μέθοδος Ενοποίησης
NTIONIK A.E.B.E	0,00%	Ελλάδα	Ολική
ATCOM AE	75,00%	Ελλάδα	Ολική
ATCOM INTERNET & MULTIMEDIA LTD	75,00%	Μεγάλη Βρετανία	Ολική
ATCOM BULGARIA LTD	75,00%	Βουλγαρία	Ολική
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ ΑΕ	33,00%	Ελλάδα	Ολική
SHOP 365 Α.Ε.	90,00%	Ελλάδα	Ολική
DIONIC CONSULTING MARKETING SERVICES AE	97,00%	Ελλάδα	Ολική
NTIONIK ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	51,00%	Ελλάδα	Ολική
I.M.C.G. BRANDS A.E.	30,00%	Ελλάδα	Καθαρή Θέση
ΦΟΡΜΙΩΝ Α.Ε.	20,00%	Ελλάδα	Καθαρή Θέση

Ενόψει δε του ότι από την Εταιρεία συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας και των συνδεδεμένων προς αυτήν επιχειρήσεων, και με αναφορά στα επιμέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά δεδομένα της Εταιρείας, μόνο στα σημεία όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της. Η Έκθεση περιλαμβάνεται αυτούσια μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και τα λοιπά απαιτούμενα από τον νόμο στοιχεία και δηλώσεις στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά στην κλειόμενη χρήση 2019.

Οι θεματικές ενότητες της Εκθέσεως και το περιεχόμενο αυτών έχουν ως ακολούθως:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗ ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Εξέλιξη και επιδόσεις του Ομίλου

Η εξέλιξη των μεγεθών του Ομίλου, τις τελευταίες δύο χρήσεις απεικονίζεται στους παρακάτω πίνακες:

	Ο Όμιλος	
	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
Κύκλος εργασιών	40.197.669	54.456.121
Μικτά Κέρδη	10.901.546	10.544.861

Ζημιές προ Φόρων	(21.917.017)	(9.335.855)
Ζημιές μετά από φόρους	(22.044.563)	(9.270.934)

Σε επίπεδο ποσοστιαίας μεταβολής οι επιδόσεις του Ομίλου για τις ίδιες χρήσεις απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος	
	2019 έναντι 2018	2018 έναντι 2017
Κύκλος εργασιών	-26,18%	-0,4%
Μικτά Κέρδη	3,38%	7,2%
Ζημιές προ Φόρων	134,76%	109,8%
Ζημιές μετά από φόρους	137,78%	199,4%

Δείκτες επιδόσεων του Ομίλου

	Ο Όμιλος	
	31.12.2019	31.12.2018
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	57,21%	80,22%
Πάγιο Ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού	36,32%	19,78%
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Υποχρεώσεων	-72,21%	-45,59%
Σύνολο Υποχρεώσεων / Σύνολο Παθητικού	359,88%	183,78%
Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Παθητικού	-259,88%	-83,78%
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Κύκλο Εργασιών	-54,52%	-17,14%
Καθαρά Αποτελέσματα Προ Φόρων / Ίδια Κεφάλαια	44,30%	34,04%
Μικτά Αποτελέσματα / Κύκλο Εργασιών	27,12%	19,36%
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	20,30%	64,37%

Εναλλακτικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, χρησιμοποιούν ως εναλλακτικούς δείκτες επιμέτρησης της απόδοσης τα Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) και το περιθώριο αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων. Οι ανωτέρω δείκτες λαμβάνονται υπόψη από την Διοίκηση του Ομίλου για την λήψη στρατηγικών αποφάσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
EBITDA – Περιθώριο EBITDA				
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	(18.006.496)	(20.422.410)	(14.582.731)	(19.860.487)
Σύνολο Αποσβέσεων	1.271.956	1.462.655	618.501	605.812
EBITDA (Α)	(16.734.540)	(18.959.755)	(13.964.230)	(19.254.675)
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις) (Β)	40.197.669	54.456.121	20.129.930	34.667.179
Περιθώριο EBITDA (Α)/(Β)	-41,63%	-34,82%	-69,37%	-55,54%
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ EBITDA (Γ)	(3.886.719)	(3.751.612)	(2.410.121)	(4.710.663)
Περιθώριο Προσαρμοσμένου EBITDA (Γ)/(Β)	-9,67%	-6,89%	-11,97%	-13,59%

Έσοδα

Τα έσοδα του ομίλου 2019 ανήλθαν σε € 40.197.669, έναντι € 54.456.12 το 2018 παρουσιάζοντας μείωση 26,18%.

Στα πλαίσια του οικονομικού κλίματος του 2019, και της δύσκολης οικονομικής κατάστασης των εταιριών, οι πωλήσεις του ομίλου κινήθηκαν καθοδικά σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

Έξοδα

Τα έξοδα του Ομίλου το 2019 ανήλθαν σε € 29.023.425 έναντι € 31.239.713 των οικονομικών καταστάσεων του 2018 παρουσιάζοντας αύξηση 7% και αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος	
	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Έξοδα διοίκησης	4.810.231	3.720.354
Έξοδα διάθεσης	7.306.627	4.145.772
Έξοδα έρευνας & ανάπτυξης	35.631	547.365
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	16.870.936	22.826.222
Σύνολο	29.023.425	31.239.713

Χρηματοοικονομικά έσοδα-έξοδα

Πολύ σημαντική και θετική επίπτωση στα αποτελέσματα της προηγούμενης χρήσης αποτέλεσε η διαγραφή δανειακών υποχρεώσεων συνολικού ποσού € 13 εκατ. που προέκυψε από την αναδιάρθρωση του δανεισμού του Ομίλου.

Συνολικά τα χρηματοοικονομικά έσοδα της χρήσης 2019 ανήλθαν σε € 27.564 (2018: € 13.071.349) και τα χρηματοοικονομικά έξοδα (κυρίως τόκους) σε € -3.581.557 (2018: € -2.298.533).

Επενδυτικά αποτελέσματα

Τα επενδυτικά αποτελέσματα ήταν συνολικά θετικά κατά ποσό € -376.124 (2018:€ 313.739) και αφορούν κυρίως την αποτίμηση των συμμετοχών του Ομίλου στην επιχείρηση DIADIKASIA BUSINESS CONSULTING ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.

Κέρδη - Ζημιές

Τα συνολικά αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου για το 2019 ανήλθαν σε ζημιές € (21.917.017) έναντι ζημιών € (9.335.855) το 2018.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΧΩΡΑ ΣΤΗΝ ΧΡΗΣΗ 2019

Αναφορά στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου όπως αυτή εξελίχτηκε στην παρουσιαζόμενη χρήση 2019 μέχρι και την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων γίνεται στην ενότητα Δ της παρούσας έκθεσης.

Επιπλέον στη χρήση 2019 έλαβαν χώρα τα εξής αξιοσημείωτα γεγονότα:

- Η Εταιρία προχώρησε στη ρύθμιση οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τον Ν. 4611/19, αξίας € 3.843.238.
- Εκπλειστηριάστηκε το ακίνητο της Εταιρείας που βρίσκεται στον Δήμο Αχαρνών και επί της οδού Αριστοτέλους αρ. 95 του Δήμου Αχαρνών Αττικής υπέρ της τράπεζας EFG Eurobank Ergasias A.E., που είχε προσημείωση επί αυτού για την εξασφάλιση δανειακών υποχρεώσεων της Εταιρίας. Το εν λόγω ακίνητο

εκπλειστηριάστηκε έναντι τελικής αξίας € 932.144, και την 28/2/2020 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των τίτλων του ακινήτου.

- Ο Όμιλος εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 16 από την 1/1/2019, εφαρμόζοντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης (modified retrospective approach), χωρίς επαναδιατύπωση των συγκριτικών ποσών για τα προηγούμενα έτη. Η συνολική επίδραση αναλύεται στη σημείωση 3.4 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.
- Την 30/12/2019 εγκρίθηκε η υπαγωγή της θυγατρικής εταιρίας Atcom ΑΕ στο Ν.4469/2017 για τον «Εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων».
- Στην Τακτική Γενική Συνέλευση της 24/7/2019 ο Εσωτερικός Ελεγκτής της εταιρείας Δημήτρης Μακαρίου ανακοινώνει την παραίτηση του και αντικαθίσταται με ομόφωνη πλειοψηφία 82,42% από τον Αλέξανδρο Λαβράνο.

Μερισματική Πολιτική

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, προτίθεται να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση του 2019.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Αναφορικά με την αβεβαιότητα που συνδέεται με την χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου όπως αυτή εξελίχθηκε στην παρουσιαζόμενη χρήση 2019 μέχρι και την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων γίνεται ανάλυση στην ενότητα Δ της παρούσας έκθεσης.

Έκθεση σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνο αγοράς (κυρίως επιτοκιακό), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κεφαλαίου καθώς και σε κινδύνους που πηγάζουν από τη γενικότερη οικονομική ύφεση και αβεβαιότητα που μπορεί να χαρακτηρίζει την ελληνική αλλά και την παγκόσμια αγορά.

Αναφορικά με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με την μεταβλητότητα της αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ο Όμιλος εκτίθεται στον κίνδυνο επιτοκίων, λόγω της ύπαρξης των υποχρεώσεων δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Στο πλαίσιο της διαχείρισης των παραπάνω κινδύνων, η Διοίκηση και τα εντεταλμένα στελέχη αυτής διαμορφώνουν τις διαδικασίες και τις πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων.

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου ρευστότητας, το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει ειδικές δικλίδες ασφαλείας, διαδικασίες και πολιτικές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση των εν λόγω κινδύνων.

Αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο σημειώνεται ότι, ο Όμιλος λαμβάνοντας υπόψη της τα μέχρι σήμερα δεδομένα, έχει προβεί στις κατά την εκτίμηση της, απαραίτητες προβλέψεις επισφαλειών. Η Διοίκηση θεωρεί ότι η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που πλήττει μεγάλα στρώματα της Ελληνικής κοινωνίας καθιστά αδύνατη την ασφαλή πρόβλεψη του ενδεχόμενου πιστωτικού κινδύνου στο μέλλον. Η παρατεταμένη οικονομική ύφεση στην Ελληνική Αγορά σε συνδυασμό με την πολύ χαμηλή ρευστότητα, την πολύ υψηλή ανεργία και την χαμηλή καταναλωτική διάθεση είχε αποτέλεσμα τη μείωση κατά ένα σημαντικό μέρος της πελατειακής βάσης της εταιρείας κυρίως στην εγχώρια αγορά. Για τους ανωτέρω λόγους η εταιρεία στράφηκε σε αγορές εκτός Ελλάδος θέτοντας τις βάσεις για την μελλοντική ανάπτυξη της Εταιρείας και του Ομίλου. Ωστόσο, η Διοίκηση του Ομίλου, σε όποια περίπτωση θεωρεί ότι διατρέχει υψηλό κίνδυνο μη εξασφάλισης των απαιτήσεων του, προσπαθεί να λαμβάνει εξασφαλίσεις και διενεργεί προβλέψεις ώστε η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο να αντανakλάται από το ύψος κάθε στοιχείου του ενεργητικού.

Αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας, η Διοίκηση διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των προγραμματισμένων πληρωμών για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, καθώς και των ταμειακών εκροών από την καθημερινή της δραστηριότητα. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες (καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία βάση). Γεγονός που θα βοηθήσει τη ρευστότητα

του Ομίλου και αντίστοιχα θα μειώσει τον συνδεόμενο κίνδυνο είναι η ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του δανεισμού του Ομίλου που είναι σε εξέλιξη.

Η έκθεση του Ομίλου στο κίνδυνο ρευστότητας και πιστωτικό κίνδυνο εξαρτάται στο μέλλον από τους κινδύνους που απορρέουν από το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον του Ομίλου και τις προοπτικές της ελληνικής και παγκόσμιας αγοράς καθώς και στην εξέλιξη των διαρκών διαπραγματεύσεων με τα συνεργαζόμενα τραπεζικά ιδρύματα αναφορικά με την αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων που έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμες.

Ειδικά για τον κίνδυνο ρευστότητας στοιχεία που μπορούν να τον αυξήσουν είναι τα εξής:

- Η μη επιτυχής ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του δανεισμού.
- Η ενδεχόμενη μη συμμόρφωση της Εταιρείας με περιοριστικές ρήτρες και άλλες προϋποθέσεις σε υφιστάμενες ή μελλοντικές δανειακές συμβάσεις ή συμφωνίες συνδεόμενες ή όχι με την αναδιάρθρωση του δανεισμού.
- Η συνέχιση των παρουσών δύσκολων συνθηκών άντλησης ρευστότητας στην ελληνική αγορά μέσω της λειτουργικής, επενδυτικής ή χρηματοδοτικής της δραστηριότητας καθώς και
- Η τυχόν περαιτέρω επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών καθώς και των ειδικότερων συνθηκών των κλάδων που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ

Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη Ομίλου

Ο Όμιλος τα τελευταία έτη έχει επηρεαστεί σημαντικά από την οικονομική συγκυρία του ευρύτερου οικονομικού περιβάλλοντος καθώς και των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται. Η αρνητική συγκυρία κορυφώθηκε με τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την εξάπλωση της πανδημίας COVID-19 και τους απαραίτητους περιορισμούς μετακινήσεων και επαφών. Οι εξελίξεις αυτές έχουν επηρεάσει και αναμένεται να επηρεάσουν και στο άμεσο μέλλον, αρνητικά τα αποτελέσματα, την ρευστότητα και τη λειτουργία του Ομίλου κυρίως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης 2020.

Ειδικότερα, η απαγόρευση λειτουργίας καταστημάτων και μετακινήσεων προσωπικού και αγοραστικού κοινού, καθώς και η αναπόφευκτη μείωση καταναλωτικού ενδιαφέροντος, είναι οι κύριες πηγές των άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων στα έσοδα του Ομίλου.

Λόγω της υφιστάμενης μεταβλητότητας των δεδομένων και των προβλέψεων αναφορικά με τα αποτελέσματα και την εξέλιξη των επιπτώσεων της πανδημίας, η Διοίκηση του Ομίλου σύστησε ειδική ομάδα εργασίας και διενεργεί σχετικές αξιολογήσεις και πλάνα δράσης σε τακτική βάση.

Η Διοίκηση του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει με ακρίβεια τις συνέπειες της πανδημίας στα οικονομικά αποτελέσματα και εν γένει στη δραστηριότητα του Ομίλου με το δεδομένο ότι αυτές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη διάρκεια και έκταση της κρίσης και των απαραίτητων περιορισμών μετακινήσεων και λειτουργίας της αγοράς.

Σε επίπεδο χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου οι παραπάνω οικονομικές συγκυρίες είχαν μεταξύ άλλων τις εξής συνέπειες:

- τα ίδια κεφάλαια να καταστούν αρνητικά κατά ένα σημαντικό ποσό, και ως εκ τούτου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ.4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018.
- το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων κατά το ποσό € 41,5 εκ και € 33,7 εκ αντίστοιχα. Στις βραχυπρόθεσμες αυτές υποχρεώσεις περιλαμβάνονται τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που ανέρχονται σε € 31 εκ και € 22,5 εκ αντίστοιχα.

Η Διοίκηση του Ομίλου, παρόλες τις παραπάνω σημαντικές αρνητικές συγκυρίες εκτιμά ότι ο Όμιλος, βοηθούμενος από την αναμενόμενη επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας μετά την πανδημία, τη συνέχιση της προ πανδημίας, αναπτυξιακής πορείας της χώρας, την αύξηση της επαγγελματικής απασχόλησης και την

ενίσχυση της εγχώριας καταναλωτικής διάθεσης, θα ανακτήσει πωλήσεις και μερίδια αγορών κυρίως στους κλάδους της εμπορίας – διανομής - καταναλωτικών αγαθών και προϊόντων τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας. Στα πλαίσια αυτά αναφέρεται πως τον Αύγουστο 2019 η εταιρία υπέγραψε συμβάσεις για τη διανομή των προϊόντων Samsung, Huawei & Sony που εντούτοις δεν έχουν ενεργοποιηθεί έως σήμερα λόγω των επιπτώσεων του covid-19.

Βασική και απαραίτητη παράμετρος για τους παραπάνω σχεδιασμούς είναι η επιτυχής αντιμετώπιση των σημαντικών προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, προϋπόθεση της οποίας αποτελεί η επιτυχής εξέλιξη στις προσπάθειες της Διοίκησης για νέα ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και η τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ασφαλιστικών εισφορών και φόρων-τελών.

Η διοίκηση του Ομίλου με σκοπό την παραπάνω ρύθμιση βρίσκεται αυτήν την περίοδο σε διαρκείς συζητήσεις με τα συνεργαζόμενα τραπεζικά ιδρύματα, η εξέλιξη των οποίων δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ασφάλεια.

Να σημειωθεί ότι ως επιτυχές αποτέλεσμα σε προηγούμενες διαπραγματεύσεις ο Όμιλος είχε υπογράψει στις 30.06.2017 αρχική συμφωνία θέσης βασικών όρων ρύθμισης δανεισμού με την Τράπεζα EUROBANK, η οποία μεταξύ άλλων προέβλεπε τη διαγραφή τόκων υπερημερίας και κεφαλαίου, με αποτέλεσμα η οφειλή της Εταιρείας στη συγκεκριμένη τράπεζα να μειωθεί κατά πολύ.

Σημαντική προϋπόθεση της παραπάνω συμφωνίας ήταν η Εταιρεία να προχωρήσει σε συναινετική εκποίηση μέρους του ενεργητικού που ήταν προσημειωμένο υπέρ της Τράπεζας για την αποπληρωμή μέρους του δανεισμού. Στα πλαίσια υλοποίησης της ανωτέρω προϋπόθεσης, η Εταιρεία προέβη στην πώληση του 37,5% που κατείχε στην συγγενή επιχείρηση της ΕΝΑΛΕΝ Α.Ε και στην πώληση του 50% που κατείχε στην συγγενή επιχείρηση της ΣΚΡΟΥΤΖ Α.Ε.

Σε εκτέλεση της από 30.06.2017 Συμφωνίας Θέσης Βασικών Όρων Ρύθμισης Δανεισμού, στις 22.12.2017 υπογράφηκε ιδιωτικό συμφωνητικό ρύθμισης οφειλών της Εταιρείας με την Τράπεζα EUROBANK. Για την ολοκλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της εν λόγω σύμβασης για τη ρύθμιση του δανεισμού, απομένει την 31/12/19 η πώληση του 13,45% που κατέχει η Εταιρεία στην συγγενή επιχείρηση DIADIKASIA BUSINESS CONSULTING ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε. (και είναι ενεχυριασμένο στην Τράπεζα EUROBANK) και η μεταβίβαση του ακινήτου της Εταιρείας επί της οδού Αριστοτέλους στις Αχαρνές στην Τράπεζα EUROBANK (η οποία διατηρεί σήμερα α' προσημείωση υποθήκης επ' αυτού). Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως «Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», συνολικής αξίας € 1.232.144. Το εν λόγω ακίνητο εκπλειστηριάστηκε το 2019 έναντι τελικής αξίας € 932.144, και 28/2/2020 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των τίτλων του στα υποθηκοφυλακεία, οπότε και επίσημα μεταβιβάστηκε η ιδιοκτησία του στην τράπεζα. Η εταιρία εντός του μήνα Σεπτεμβρίου 2019 εισέπραξε εξ αυτού ποσό € 233χιλ για την πληρωμή ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών. Η συμμετοχή στην συγγενή επιχείρηση DIADIKASIA συμφωνήθηκε να μεταβιβαστεί σε ενδιαφερόμενους αγοραστές από τη Διοίκηση της Εταιρείας, με βάση πρακτικό της 18/6/2020, έναντι αξίας € 300 χιλ. Αναμένεται να υπογραφούν και τα σχετικά συμβόλαια εντός των επόμενων ημερών.

Σημειώνεται πως το ποσό του παραγεγραμμένου δανεισμού που ενδέχεται να αναβιώσει σε περίπτωση που δεν επανα-ρυθμιστούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την EUROBANK, ανέρχεται στο ποσό των € 7.572.040.

Επίσης, η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την ALPHA BANK για αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου (ΜΟΔ) ποσού € 10 εκατ. περίπου και τη μετατροπή του σε προνομιούχες μετοχές με τελικό στόχο την κεφαλαιοποίηση αυτών. Διευκρινίζεται πως το δάνειο αυτό είναι καταβλητέο το 2026, βάσει της εν ισχύ σύμβασης χρηματοδότησης. Το συμβατικό επιτόκιο είναι σταθερό 1,5% για όλη την διάρκεια του εν λόγω δανείου. Στη διαπραγμάτευση προστέθηκε τώρα και το δάνειο αξίας € 3,5εκ, για το οποίο η Εταιρία δεν κατάφερε να πληρώσει τους οφειλόμενους τόκους και κατέστη ληξιπρόθεσμο από την 30/6/2019 (μεταφέρθηκε στις «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις», ενώ σημειώνεται πως συμβατικά λήξει τη 31/12/2020).

Επίσης λόγω της διαμόρφωσης των νέων δεδομένων αναφορικά με τις άμεσα απαιτητές ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας προέκυψαν επιπλέον επιβαρύνσεις «χρηματοοικονομικών εξόδων» για τη παρουσιαζόμενη χρήση 2019 ποσού αξίας € 864 χιλ.

Τέλος, η Εταιρεία βρίσκεται ακόμα σε διαπραγματεύσεις με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για την ρύθμιση του δανεισμού της ποσού την 31/12/2019 € 14 εκ χωρίς καμιά ουσιαστική εξέλιξη μέχρι σήμερα.

Αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου ATCOM ποσού € 7,7 εκ. που επίσης έχουν καταστεί άμεσα απαιτητές από τις πιστώτριες τράπεζες (EUROBANK, ALPHA BANK και ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ), ο Όμιλος βρίσκεται αυτή την περίοδο σε σχετικές διαπραγματεύσεις. Να σημειωθεί ότι για την παραπάνω θυγατρική εταιρεία την 30/12/2019 εγκρίθηκε η υπαγωγή της στο Ν.4469/2017 για τον «Εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων».

Ως αποτέλεσμα της στασιμότητας των ανωτέρω διαπραγματεύσεων με τα τραπεζικά ιδρύματα και της επιδείνωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων το 2020, η Εταιρεία δεν κατάφερε να εξασφαλίσει το 2020 εγγυητικές επιστολές από αυτές ώστε να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς του Δημοσίου. Ως αποτέλεσμα αυτού, το έσοδο από το τομέα των «Υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού» αναμένεται το β' 6μηνο του 2020 να μειωθεί δραστικά. Οι εν λόγω υπηρεσίες απέφεραν στην Εταιρεία στην παρουσιαζόμενη χρήση 2019 έσοδα της τάξης των € 4,8 εκ.

Σε τακτοποίηση λοιπών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, εκτός δανείων, την 28/5/2019 η Εταιρεία πέτυχε τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τον Ν. 4611/19, αξίας € 3.843.238. Σύμφωνα με αυτήν, το οφειλόμενο ποσό, μετά τόκων και πρόσθετων τελών, θα αποπληρωθεί σε 120 δόσεις.

Να σημειωθεί ότι, η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, στην από 24/7/2019 συνεδρίαση της, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας έχουν καταστεί αρνητικά και την συνεπακόλουθη εφαρμογή του άρθ. 119 παρ. 4 του ν. 4548/2018, το οποίο προβλέπει τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης των μετόχων για λύση της Εταιρείας ή υιοθέτηση άλλου μέτρου. Στην εν λόγω συνεδρίαση αναφέρθηκε πως «η Εταιρεία θεωρεί ότι τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας θα βελτιωθούν εντός της τρέχουσας χρήσης καθώς η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις και αναμένει την τελική έγκριση από την ALPHA BANK και την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για την ρύθμιση του δανεισμού της που θα περιλαμβάνει την διαγραφή τόκων υπερημερίας και κεφαλαίου. Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι οι ανωτέρω συμφωνίες θα ολοκληρωθούν εντός της επόμενης χρήσης μέχρι την 31/12/2019 και οι διαφορές εύλογης αξίας που θα προκύψουν θα ενισχύσουν τα ίδια κεφάλαια. Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι θα προκύψει σημαντική θετική επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας. Σε περίπτωση όπου η ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων από την αναδιάρθρωση του δανεισμού δεν επαρκεί τότε η διοίκηση θα προτείνει μέτρα για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.» Έως και την 30/6/2020 δεν έχει γίνει σχετική επαναληπτική έκτακτη ΓΣ για το εν λόγω θέμα.

Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι παρόλη τη μη ύπαρξη μέχρι σήμερα ουσιαστικής εξέλιξης στις διαπραγματεύσεις με τις πιστώτριες τράπεζες, ευελπιστεί ότι αυτές, προσαρμοσμένες στις τρέχουσες αρνητικές συγκυρίες που απορρέουν κυρίως από την πανδημία του COVID-19, θα συνεχιστούν και θα οδηγήσουν σε ρυθμίσεις που θα καταστήσουν βιώσιμη τη δραστηριότητα του Ομίλου στο άμεσο τουλάχιστον μέλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε

Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, (συνδεδεμένα μέρη) όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24:

Οι συνδεδεμένες εταιρείες που πραγματοποίησαν σημαντικές συναλλαγές με την μητρική και τα λοιπά μέλη του Ομίλου κατά την χρήση 1/1/2019 -31/12/2019 είναι οι ακόλουθες:

ΔΙΑΤΕΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 31/12/2019											
Υποχρέωση											
	NTIONIK	ATCOM AE	ATCOM UK	ATCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολο
ΔΙΑΤΕΡΙΣΗ	NTIONIK	405.551	2458	0	152	300	235.886	0	74.512	220.542	939.400
	ATCOM AE	13.416	31.075	0	0	0	0	0	41.302	215.269	301.063
	ATCOM UK	0	249.047	0	0	0	0	0	0	0	249.047
	ATCOM BULGARIA	0	54.012	0	0	0	0	0	0	0	54.012
	ΠΡΟΤΥΠΟ	3.151	4.600	0	0	0	0	0	0	293.659	301.410
	SHOP365	37.806	530	0	0	0	0	0	46.473	1.500	86.309
	DIONIC ENERGY	0	4.234	0	0	0	0	0	0	0	4.234
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	50.327	4.307	0	0	0	0	0	690	0	55.324
	Λοιπές εταιρείες	58.414	11.837	0	0	0	32.860	0	2.440	0	105.551
	Μέλη Δ.Σ.	1.000	8.952	0	0	0	0	14.889	83		24.924
Σύνολο		164.115	743.070	33.533	0	152	300	268.746	14.889	165.500	2.121.274
ΔΙΑΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ - ΑΓΟΡΕΣ											
ΠΩΛΗΤΗΣ											
	NTIONIK	ATCOM AE	ATCOM UK	ATCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολο
ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	NTIONIK	1.609	0	0	0	70	0	0	9.000	52.239	62.917
	ATCOM AE	506.942	0	0	0	73,39	0	0	90.631	23.098	620.744
	ATCOM UK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ATCOM BULGARIA	0	122	0	0	0	0	0	0	0	122
	ΠΡΟΤΥΠΟ	0	30.629	0	0	0	0	0	0	0	30.629
	SHOP365	14.400	3.492	0	0	0	0	0	63.290	0	81.182
	DIONIC ENERGY	979.900	1.161	0	0	0	0	0	0	0	981.061
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	0	1.400	0	0	0	0	0	0	0	1.400
	Λοιπές εταιρείες	899.195	334.234	0	0	142534,36	0	0	0	0	1.375.964
	Μέλη Δ.Σ.	0	0	0	0	0	0	0	0	1.572	1.572
Σύνολο		2.400.437	372.647	0	0	142.678	0	0	162.921	76.909	3.155.592

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης 2018 για τον Όμιλο και στην Εταιρεία ήταν 410 και 231 άτομα αντίστοιχα, ενώ στο τέλος της χρήσης 2017 ήταν 429 και 274 άτομα αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι το σημαντικότερο μέρος του προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας (218 άτομα) αφορά προσωπικό που απασχολείται στον κλάδο «Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού».

2. Μία από τις βασικές αρχές που διέπουν την λειτουργία του ομίλου είναι η διαρκής επιμόρφωση του προσωπικού και η ενίσχυση της εταιρικής συνείδησης σε όλα τα επίπεδα των λειτουργιών και δραστηριοτήτων του ομίλου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Η

Σημαντικά γεγονότα τα οποία συνέβησαν μετά τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως

Δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα από την λήξη της περιόδου μέχρι και την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης εκτός της περίπτωσης που αναφέρεται στις ανωτέρω ενότητες.

ΕΝΟΤΗΤΑ Θ

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα δήλωση έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4548/2018, συμπεριλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση διαχείρισης της εταιρείας «ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε» υπό την επωνυμία ««ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ» και εφεξής η «Εταιρεία») για την εταιρική χρήση 2019 ως ειδικό τμήμα αυτής.

Α. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία και τις υποχρεώσεις της Εταιρείας, είναι ο ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών, ο οποίος αντικατέστησε τον ν. 2190/1920. Πέραν του ν. 4548/2018, θέματα όπως το αντικείμενο εργασιών, ο σκοπός, η διάρκεια, οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων, η εκλογή Ορκωτών Ελεγκτών, η εκκαθάριση και λύση της Εταιρείας ορίζονται από το Καταστατικό της, το οποίο είναι διαθέσιμο μέσω της εταιρικής ιστοσελίδας. Ως εταιρεία οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η Εταιρεία έχει πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς τους επιμέρους τομείς της εταιρικής διακυβέρνησης, της ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού και των εποπτικών αρχών, της δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων κλπ. Ο βασικός νόμος που περιγράφει και επιβάλλει τις πρόσθετες υποχρεώσεις είναι ο 3016/2002 καθώς και ο ν. 4374/2016. Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ορίζει με σαφήνεια τις υποχρεώσεις των εισηγμένων εταιρειών σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Τέλος, ο ν. 4449/2017 επέφερε σημαντικές αλλαγές υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου και της θέσης των Επιτροπών Ελέγχου, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των οποίων έχουν διευρυνθεί σε μεγάλο βαθμό.

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών και του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΕΒ/ΧΑ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες (εφεξής ο «Κώδικας»), ο οποίος βρίσκεται στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση:

https://www.athexgroup.gr/documents/10180/2227277/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d

Ενώ εκπονείται ήδη Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, που θα καταγράφει τις πρακτικές βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από αυτή.

Β. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία δηλώνει ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από εταιρεία, οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά. Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται στον ως άνω Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΣΕΒ/ΧΑ), τον οποίο ακολουθεί η Εταιρεία, πλην όμως ο εν λόγω Κώδικας περιέχει και μία σειρά επιπλέον (πέρα των ελαχίστων απαιτήσεων) ειδικές πρακτικές και αρχές. Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές υφίστανται ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως της μη εφαρμογής), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί σύντομη ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που δικαιολογούν αυτές. Συγκεκριμένα:

(1) Διοικητικό Συμβούλιο

Αναφορικά με τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει συστήσει ξεχωριστή επιτροπή που να προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο (Ειδική πρακτική Α.1.2.α), καθώς θεωρείται ότι η υπάρχουσα διαδικασία εξυπηρετεί την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας και τους σκοπούς της.

Όσον αφορά την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σημειώνεται ότι η εκλογή αυτών πραγματοποιείται από τη Γενική Συνέλευση και η θητεία τους ορίζεται στα τρία έτη και παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους. Κατά την επιλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη όλα τα απαραίτητα κριτήρια όπως η επαγγελματική πορεία και η σχετικότητα αυτών με το πεδίο δραστηριοποίησης της Εταιρείας, καθώς και το επίπεδο επιχειρηματικών, νομικών και οικονομικών γνώσεων που διαθέτουν. Οι προαναφερθείσες πρακτικές της Εταιρείας αποτελούν το πλαίσιο και τα μέτρα που έχει λάβει η Εταιρεία προς ελαχιστοποίηση των τυχόν κινδύνων που θα μπορούσαν να προκύψουν λόγω της μη συμμόρφωσης με την Ειδική Πρακτική Α.1.2. α του Κώδικα.

Αναφορικά με το μέγεθος και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Η απόκλιση αφορά ότι ο κώδικας ΣΕΒ/ΧΑ προτείνει ως ελάχιστο μέγεθος ΔΣ τα επτά μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, το οποίο εξελέγη από την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της 5/4/2018 με 3ετη θητεία αποτελείται από πέντε μέλη, εκ των οποίων ένα είναι εκτελεστικά, δύο μη εκτελεστικά και δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Υφίσταται ισορροπία μεταξύ του αριθμού των ανεξάρτητων και μη ανεξάρτητων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και μεταξύ των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών. Η Εταιρεία έχει αξιολογήσει το μέγεθος του Διοικητικού Συμβουλίου ως επαρκές σε σχέση με τις δραστηριότητές της. Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη έχουν τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία, ώστε είναι σε θέση να παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο ανεξάρτητες και αμερόληπτες απόψεις. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι, η πρόσφατη μεγέθυνση και περαιτέρω διασπορά των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ενδέχεται να οδηγήσει τη Διοίκηση στην επαναξιολόγηση του μεγέθους και της σύνθεσης του ΔΣ.

Η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανόμενης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Ειδική πρακτική Α.2.8.). Ωστόσο πρακτική της Εταιρείας είναι να λειτουργεί με δίκαιες και νόμιμες διαδικασίες διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, χωρίς διακρίσεις αναφορικά με την ηλικία, τη φυλή, το φύλο, την εθνική προέλευση, τη θρησκεία, την υγεία, τις πολιτικές ή ιδεολογικές απόψεις, ή άλλα χαρακτηριστικά των εργαζομένων.

Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν διορίζει ανεξάρτητο Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο, προερχόμενους από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά εκτελεστικό Πρόεδρο, καθώς αξιολογείται ως προέχουσας σημασίας η ουσιαστική καθημερινή συνδρομή και συνεπικουρία εκ μέρους του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου στην άσκηση των εκτελεστικών καθηκόντων του (Ειδική Πρακτική Α.3.3. και Ειδική Πρακτική Α.3.4α.).

Ανάδειξη υποψήφιων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη κατά την παρούσα χρονική στιγμή. Όπως προεξετέθη, σχετικά με την απόκλιση από την πρακτική Α1.2.α η Εταιρεία ακολουθεί πρακτικές που θέτουν το πλαίσιο που έχει υιοθετήσει προς ελαχιστοποίηση των τυχόν κινδύνων που θα μπορούσαν να προκύψουν λόγω της μη συμμόρφωσης με τις Ειδικές πρακτικές Α.5.4, Α.5.5, Α.5.6., Α.5.7., Α.5.8. του Κώδικα.

Αναφορικά με την εν γένει λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

(α) Δεν υφίσταται συγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς οι διατάξεις του υφιστάμενου Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρείας αξιολογούνται ως επαρκείς για την οργάνωση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου (Ειδική Πρακτική Α.6.1).

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, καθώς η σύγκλησή του είναι ιδιαίτερα ευχερής, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως (Ειδική πρακτική Α.6.1). Ωστόσο, από 01/07/2020, η εταιρεία θα ακολουθήσει τις μέριμνες της εν λόγω πρακτικής.

(γ) Δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και τη διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές – διοικητικές ικανότητες (Ειδική πρακτική Α.6.5).

(δ) Δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη για παροχή πόρων προς τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων. Ωστόσο, όλα τα αιτήματα από οιοδήποτε τμήμα αναφορικά με την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων εξετάζονται από την Διοίκηση και εγκρίνονται ανά περίπτωση, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες (Ειδική πρακτική Α.6.9).

Αναφορικά με την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία καθώς η συγκεκριμένη ανάγκη καλύπτεται με βάση την υπάρχουσα οργανωτική δομή της Εταιρείας. Η επίδοση του Διοικητικού Συμβουλίου αξιολογείται ετησίως από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, συγχρόνως με την αξιολόγηση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και των σχετικών εκθέσεων αυτού. Τα κριτήρια της εν λόγω αξιολόγησης αφορούν στην επίδοση και δραστηριότητα που επέδειξε το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την εκάστοτε κλειόμενη εταιρική χρήση, κυρίως με βάση, την Διαχειριστική Έκθεση που αυτό υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση, τις λοιπές εκθέσεις αυτού που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα χρήσης και της γενικότερης πορεία των εργασιών της Εταιρείας (Ειδική πρακτική Α.7.1).

Τα μη εκτελεστικά μέλη δεν συνέρχονται χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών, προκειμένου να αξιολογείται η επίδοση των εκτελεστικών μελών. Σημειωτέον, εξ άλλου, ότι εκτός από Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών, η Εταιρεία διαθέτει Πολιτική Αμοιβών, η οποία έχει εγκριθεί από την 24.07.2019 Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της και είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Εταιρείας: www.dionicgroup.com

(2) Εσωτερικός Έλεγχος

Δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή Ελέγχου για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία όλων των μελών της διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της. Επιπλέον, η Εταιρεία εξετάζει κατά περίπτωση σχετικά αιτήματα αυτής και, εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη για την υποβοήθηση του έργου της, προχωρά στη διάθεση των απαιτούμενων κονδυλίων (Ειδική πρακτική Β.1.9).

(3) Αμοιβές

Όπως ήδη εξετάθη, η Εταιρεία διαθέτει Πολιτική Αμοιβών, η οποία έχει εγκριθεί από την 24.07.2019 Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της και είναι αναρτημένη στον ιστότοπο της Εταιρείας.

(4) Σχέσεις με Μετόχους

Δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση.

Γ. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

(1) Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

Ως Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ορίζεται το σύνολο των διαδικασιών που τίθενται σε εφαρμογή από το Διοικητικό Συμβούλιο, την Διοίκηση και το υπόλοιπο προσωπικό της Εταιρείας και αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των εταιρικών εργασιών, την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και τη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου ορίζεται με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο:

- Παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και την επανεξετάζει τακτικά.
- Ανασκοπεί τακτικά τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων.
- Αναπτύσσει μέσω της Επιτροπής Ελέγχου άμεση και τακτική επαφή με τους εξωτερικούς και εσωτερικούς ελεγκτές, προκειμένου να λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους τελευταίους σε σχέση με την ορθή λειτουργία του συστήματος ελέγχου.
- Συστήνει Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις της ελληνικής νομοθεσίας, που λειτουργεί

- σύμφωνα με γραπτό κανονισμό λειτουργίας.
- Προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου υποβοηθά στο έργο της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου υιοθετώντας πρακτικές συστηματικής και επαγγελματικής προσέγγισης στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών Διαχείρισης Κινδύνων, συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης. Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου κατά την διάρκεια των ελέγχων υποβάλλει προτάσεις που στοχεύουν στη συνεχή βελτίωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας.

(2) Διαχείριση κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι διαδικασίες και οι πολιτικές για τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, είναι σύμφωνες με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, οι οποίοι μεταξύ άλλων στοχεύουν στον έλεγχο και την ορθή καταγραφή των εσόδων και δαπανών καθώς και την παρακολούθηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρείας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., την εταιρική και τη φορολογική νομοθεσία, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή αποτύπωση της οικονομικής θέσης και των επιδόσεων της μέσω των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Στις διαδικασίες και πολιτικές αυτές, οι οποίες εφαρμόζονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Η εφαρμογή συγκεκριμένων λογιστικών αρχών και παραδοχών και η διαδικασία παρακολούθησης της τήρησής τους από ανεξάρτητους ελεγκτές.
- Η σύνταξη προϋπολογισμών και η παρακολούθηση της υλοποίησης τόσο των εσόδων όσο και των εξόδων μέσω αναφορών προς το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Η τήρηση των βιβλίων της Εταιρείας σε αξιόπιστο μηχανογραφικό σύστημα με την παράλληλη εφαρμογή κανόνων ασφαλείας και περιορισμού πρόσβασης σε αυτά.
- Η έγκριση των εσόδων και δαπανών, η παρακολούθηση της τήρησης των όρων που αφορούν τις σχετικές συμβάσεις και η έγκριση των παραστατικών και πληρωμών.
- Η παρακολούθηση και αναφορά των συναλλαγών, απαιτήσεων και υποχρεώσεων με συνδεδεμένα μέρη.

Δ) Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, εφόσον η εταιρεία υπάγεται στην εν λόγω οδηγία.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν συνέτρεξαν περιπτώσεις εξαγοράς ή δημόσιας προσφοράς.

Ε) Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών της Εταιρείας.

(1) Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού της, δύναται να αποτελείται από τρία (3) έως έντεκα (11) μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για τριετή θητεία, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση και μέχρι τη λήψη της σχετικής απόφασης. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, το οποίο όμως υποχρεούται να ορίσει ένα φυσικό πρόσωπο για την άσκηση των εξουσιών του νομικού προσώπου ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επανεκλεγούν και είναι ελεύθερα ανακλητά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του σε κάθε ανανέωση και κατά την πρώτη συνεδρίασή του με απόλυτη πλειοψηφία τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Όταν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο, ο δε Διευθύνων Σύμβουλος από άλλο μέλος που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Δεν θεωρείται ασυμβίβαστη η απονομή σε ένα πρόσωπο δύο αξιωματικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε ο νόμος, το Καταστατικό και οι ανάγκες της Εταιρείας το απαιτούν και ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ

πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων συμβούλων δύναται να είναι μικρότερος των τριών.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των παρόντων και των αντιπροσωπευόμενων μελών του.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη διοίκηση (διαχείριση και διάθεση) της εταιρικής περιουσίας και την εκπροσώπηση της Εταιρείας. Αποφασίζει για όλα τα ζητήματα που αφορούν την Εταιρεία, μέσα στα πλαίσια του εταιρικού σκοπού, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής εγγυήσεων υπέρ τρίτων και την ανάθεση της διαχείρισης της Εταιρείας σε τρίτους, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με το νόμο ή το Καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Όλες οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου τελούν υπό την επιφύλαξη των άρθρων 19, 99 και 100 του ν. 4548/2018.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με ψηφοφορία, μετά την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μπορεί να εγκρίνεται η συνολική διαχείριση που έλαβε χώρα κατά την αντίστοιχη χρήση. Η ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έναντι της Εταιρείας παραμένει ατομική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4548/2018 (ΦΕΚ Α' 104/13.06.2018).

Η υφιστάμενη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας είναι η ακόλουθη:

Ονοματεπώνυμο	Θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο	Ιδιότητα Μέλους
Δημοσθένης Βατικιώτης	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικό
Κωνσταντίνος Θεοτοκάς	Μέλος	Μη εκτελεστικό
Θωμάς Ρούμπας	Μέλος	Μη εκτελεστικό
Αδαμόπουλος Ευάγγελος	Μέλος	Μη εκτελεστικό – Ανεξάρτητο
Ιωάννης Βενέτης	Μέλος	Μη εκτελεστικό – Ανεξάρτητο

ΒΑΤΙΚΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Έχει γεννηθεί στην Αθήνα το 1962. Είναι Τεχνολόγος Μηχανικός, ενώ έχει ολοκληρώσει πολυάριθμα σεμινάρια πολυεθνικών εταιρειών σε Business Administration & Management Practices, Development Experience for General Managers και Sales and Product marketing, και κατέχει την θέση του Προέδρου & Διευθύνοντα Συμβούλου.

ΘΩΜΑΣ ΡΟΥΜΠΑΣ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.: Έχει γεννηθεί το 1963 στην Κέρκυρα. Απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ασχολείται με τον χώρο της Πληροφορικής και του Home Entertainment από το 1989. Στην εταιρεία εργάζεται από το 1996.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.: Έχει γεννηθεί στην Αθήνα το 1972. Πτυχιούχος Αγγλικού Πανεπιστημίου στον κλάδο της Πληροφορικής με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών με τίτλο MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS.

ΒΕΝΕΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.: Έχει γεννηθεί στην Αθήνα το 1973. Πτυχιούχος Μηχανολόγος –Μηχανικός Α/Φ. Για 15 χρόνια εργάστηκε σαν Σύμβουλος Επενδύσεων – Χρηματιστής. Σήμερα εργάζεται σαν Σύμβουλος Επενδύσεων.

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ. Έχει γεννηθεί στην Αθήνα το 1962. Πτυχιούχος της Παντείου τμήμα Κοινωνιολογίας. Εργάστηκε επί 25 έτη σε Ελεγκτικούς μηχανισμούς του Δημόσιου Φορέα.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 5.4.2018 εξέλεξε το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο συγκροτήθηκε σε Σώμα κατά τη συνεδρίασή του της ίδιας ημέρας. Τα ανεξάρτητα μέλη ορίστηκαν από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3016/2002.

Στο πλαίσιο του Διοικητικού Συμβουλίου λειτουργούν δύο (2) επιτροπές, ήτοι η Επιτροπή Ελέγχου και η Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών.

(2) Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει την ακόλουθη σύνθεση:

Ονοματεπώνυμο	Θέση	Ιδιότητα Μέλους
---------------	------	-----------------

Αδαμόπουλος Ευάγγελος	Πρόεδρος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Ιωάννης Βενέτης	Μέλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Κωνσταντίνος Θεοτοκάς	Μέλος	Μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 44 του ν. 4449/2017. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου εξελέγη κατά τη συνεδρίαση της την 6.4.2018, οπότε καθορίστηκαν οι αρμοδιότητές της.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, κ. Ευάγγελος Αδαμόπουλος, διαθέτει επαρκή γνώση στην ελεγκτική, καθώς και εμπειρία άνω των 30 ετών στους Ελεγκτικούς Μηχανισμούς του Δημοσίου και ειδικότερα στο ΙΚΑ Αθηνών έχοντας απόλυτη εξοικείωση σε επαγγελματικό περιβάλλον που διοικείται μέσω διαδικασιών.

Το ανεξάρτητο μέλος, κ. Κωνσταντίνος Θεοτοκάς είναι κάτοχος πτυχίου Bsc of Computer Science Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ATCOM (<https://www.atcom.gr/>), κορυφαίο digital business agency στην Ελλάδα, υπεύθυνος για την ανάπτυξη, στρατηγική και συνεχή επέκτασή της προς νέες καινοτόμες κατευθύνσεις. Από την ίδρυσή της το 2000 έως και σήμερα, η ATCOM έχει μετασχηματίσει τις επιχειρησιακές διεργασίες σε εξέχοντα εγχώρια και διεθνή brands, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών που εκτείνεται από Design και Usability έως Mobile, E-Commerce και Digital Marketing Campaign Development, χρησιμοποιώντας τη βραβευμένη CMS πλατφόρμα της εταιρείας, Netvolution, και διατηρώντας στρατηγικές συνεργασίες με παγκόσμιους ηγέτες του κλάδου, όπως η Sitecore, η Microsoft και η Akamai.

Εξελίσσοντας συνεχώς το όραμά του για την ATCOM, ο κ. Θεοτοκάς έχει ηγηθεί τη metamorphosis της από web services agency, σε ένα full-service agency που έχει την καινοτομία στον πυρήνα του και στέκεται στο πλευρό των πελατών του ως τεχνολογικός και στρατηγικός σύμβουλος.

Επιπλέον, έχει επιτελέσει καθοριστικό έργο στην ανάπτυξη πολλών άλλων εταιρειών, όπως είναι η Skroutz, η Linkwise και η Mindworks, επιτυχημένο spin-off της οποίας αποτέλεσε η Isobar/iProspect Greece.

Το έτερο ανεξάρτητο μέλος, κ. Ιωάννης Βενέτης, Πτυχιούχος Μηχανολόγος –Μηχανικός Α/Φ. Για 15 χρόνια εργάστηκε σαν Σύμβουλος Επενδύσεων – Χρηματιστής. Σήμερα εργάζεται σαν Σύμβουλος Επενδύσεων και τον έλεγχο στη διεύθυνση οργάνωσης.

Διατηρούμενης ακεραιότητας της ευθύνης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου έχει, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 4449/2017, τις κάτωθι αρμοδιότητες:

(α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,

(β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,

(γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας και, κατά περίπτωση, του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της οντότητας αυτής,

(δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

(ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27, καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Εταιρεία σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014,

(στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές ετησίως, και εκτάκτως όταν απαιτηθεί. Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται σχετικά πρακτικά.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνδράμει ουσιαστικά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του καθόσον ενημερώνεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του Νόμου περί Εταιρικής Διακυβέρνησης 3016/2002 ή όποτε το επιθυμεί, για την πορεία και τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων που πραγματοποιεί το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας ενώ και ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο αναφέρει στην Επιτροπή κάθε θέμα που έχει σχέση με την πορεία και τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου και επιδίδει ιδιαίτερη έκθεση με τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ιδίως, με τις αδυναμίες των διαδικασιών που αφορούν τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Επιπρόσθετα, ο νόμιμος ελεγκτής ταυτόχρονα με την έκθεση ελέγχου για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παραδίδει στην Επιτροπή Ελέγχου την προβλεπόμενη στο άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 συμπληρωματική έκθεση.

(3) Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών

Η Επιτροπή Αμοιβών και Παροχών της Εταιρείας έχει την ακόλουθη σύνθεση:

Ονοματεπώνυμο	Θέση	Ιδιότητα Μέλους
Αδαμόπουλος Ευάγγελος	Πρόεδρος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Ιωάννης Βενέτης	Μέλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Κωνσταντίνος Θεοτοκάς	Μέλος	Μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Επιτροπή Αμοιβών ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρός της εκλέγεται ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα καθήκοντα της Επιτροπής Αμοιβών είναι:

- (α) η υποβολή προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις σταθερές αμοιβές κάθε εκτελεστικού μέλους του,
- (β) η εξέταση και η υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο, όσον αφορά στο συνολικό μέγεθος των ετήσιων μεταβλητών (δηλαδή εκτός του μισθού) αμοιβών των εκτελεστικών μελών ΔΣ, συμπεριλαμβανομένου του bonus και των αποδοχών βάσει κινήτρων που σχετίζονται με τη διανομή μετοχών,
- (γ) η εξέταση και η υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο (και μέσω αυτού στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν αυτό απαιτείται) αναφορικά με τα προγράμματα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή χορήγησης μετοχών,
- (δ) η υποβολή προτεινόμενων στόχων απόδοσης σχετικά με τις μεταβλητές αμοιβές των εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου ή στόχων συνδεδεμένων με προγράμματα χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης ή χορήγησης μετοχών,
- (ε) η τακτική επανεξέταση των άλλων όρων των συμβάσεων των εκτελεστικών μελών ΔΣ με την Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων, σε περίπτωση αποχώρησης, και των συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων,
- (στ) η υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για οποιαδήποτε επιχειρησιακή πολιτική συνδεδεμένη με τις αμοιβές,
- (ζ) η εξέταση της ετήσιας έκθεσης αμοιβών.

Η Επιτροπή Αμοιβών συνέρχεται τακτικά, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της.

ΣΤ) Πρακτικές Πολυμορφίας

Η Εταιρεία έχει δεσμευτεί να παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζομένους και υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα εργασιακής ιεραρχίας, ανεξάρτητα από την ηλικία, το φύλο, τη φυλή και την οικογενειακή κατάσταση.

Οι αποφάσεις για την απασχόληση είναι απαλλαγμένες από οποιαδήποτε τέτοιου είδους διάκριση. Η Εταιρεία προβλέπει σε αυξανόμενη ποικιλομορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο και τα Ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη ως βασικό στοιχείο για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των εταιρικών στόχων. Τα ελάχιστα προσόντα που πρέπει να έχουν τα υποψήφια μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη, είναι οι ατομικές δεξιότητες, η εμπειρία και οι ικανότητες.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ι

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 7 Ν. 3556/2007- ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε 1.760.193,30 Ευρώ διαιρούμενο σε 5.867.311 μετοχές ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ η κάθε μία.»

Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χ.Α, στην κατηγορία επιτήρησης.

Οι μετοχές της εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Τα δικαιώματα των μετόχων της εταιρείας που πηγάζουν από την μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της και ειδικότερα:

Α) Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της εταιρείας. Ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση μόνο του τακτικού αποθεματικού διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από την Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής καταβάλλεται στον μέτοχο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέχεται στο δημόσιο μετά την παρέλευση πέντε ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε την διανομή του η Γενική Συνέλευση.

Β) Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή αντίστοιχα της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην μετοχή εφόσον αυτό αποφασισθεί από την Γενική Συνέλευση.

Γ) Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.

Δ) Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.

Ε) Το δικαίωμα συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα εξής επιμέρους δικαιώματα: νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεως σε θέματα της ημερησίας διάταξης, καταχώρηση των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.

ΣΤ) Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματα της κατά την διάρκεια της εκκαθάρισης.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της εταιρείας.

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβαση τους δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Π.Δ. 51/1992.

Την 29/6/2020 δεν υπάρχουν άλλοι μέτοχοι, πέρα από αυτούς που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα που να κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό ανώτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και τους οποίους να γνωρίζει η Εταιρεία.

Ονοματεπώνυμο/ Επωνυμία εταιρείας	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό % επί του Μετοχικού κεφαλαίου
Ρούμπας Θωμάς	528.016	9,00%
TEVACOM A.E	622.500	10,60%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ Α.Ε.	1.920.592	32,73%
Καβρουλάκης Νικόλαος	801.429	13,66%
Ροδόπουλος Κων/νος	405.000	6,90%

Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου.

4. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές, οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται γνωστοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου σε κατόχους μετοχών της Εταιρείας.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας τυχόν συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στην μεταβίβαση των μετοχών της ή περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

8) Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό σύμφωνα με το άρθρο 113 του ν. 4548/2018

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του ν.4548/2018, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορεί να θεσπίσει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό της Εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους όρους της απόφασης αυτής, περίληψη της οποίας υποβάλλεται σε δημοσιότητα. Η συνολική ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, το ένα δέκατο (1/10) του κεφαλαίου, που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης προβλέπει αν για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η Εταιρεία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ή αν θα χρησιμοποιήσει μετοχές που αποκτά ή έχει αποκτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 49 του ν.4548/2018. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να ορίζει τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν ή να εκδοθούν, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το άνω δικαίωμα, την τιμή διάθεσης ή τη μέθοδο προσδιορισμού της, τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, και τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν.4548/2018, τη διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Με την ίδια απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να ανατίθεται στο Διοικητικό Συμβούλιο ο καθορισμός των δικαιούχων ή των κατηγοριών αυτών, ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος και οποιοσδήποτε άλλος όρος του προγράμματος διάθεσης μετοχών. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος, εκδίδει στους δικαιούχους που άσκησαν το δικαίωμά τους πιστοποιητικά δικαιώματος απόκτησης μετοχών και, ανά ημερολογιακό τρίμηνο κατ' ανώτατο όριο, παραδίδει τις μετοχές που έχουν ήδη εκδοθεί ή εκδίδει και παραδίδει

τις μετοχές στους άνω δικαιούχους, αυξάνοντας το κεφάλαιο της Εταιρείας και τροποποιώντας αντίστοιχα το καταστατικό. Επίσης, πιστοποιεί την αύξηση του κεφαλαίου και τηρεί τις διατυπώσεις δημοσιότητας. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του κεφαλαίου και την πιστοποίηση της καταβολής του λαμβάνεται ανά ημερολογιακό τρίμηνο, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 20 του ν.4548/2018. Η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία και υποβάλλεται σε δημοσιότητα, μπορεί να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να θεσπίζει πρόγραμμα διάθεσης μετοχών, με τις άνω προϋποθέσεις, αυξάνοντας ενδεχομένως το κεφάλαιο και λαμβάνοντας όλες τις άλλες σχετικές αποφάσεις. Η εξουσιοδότηση αυτή ισχύει για πέντε (5) έτη, εκτός αν η Γενική Συνέλευση ορίσει συντομότερο χρόνο ισχύος αυτής και είναι ανεξάρτητη από τις εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν.4548/2018. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνεται με τους ανωτέρω όρους.

9) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρείας οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10) Σημαντικές συμφωνίες αποζημίωσης με μέλη του Δ.Σ. ή το προσωπικό της εταιρείας σε περίπτωση παραίτησης / απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας / απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

11. Σχετικά με τα στοιχεία γ, δ, στ, η και θ της παρ. 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ η Εταιρεία δηλώνει τα ακόλουθα:

- ως προς το σημείο γ': οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές της Εταιρείας είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Μέθοδος Ενοποίησης
ATCOM AE	75,00%	Ελλάδα	Ολική
ATCOM INTERNET & MULTIMEDIA LTD	75,00%	Μεγάλη Βρετανία	Ολική
ATCOM BULGARIA LTD	75,00%	Βουλγαρία	Ολική
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ ΑΕ	33,00%	Ελλάδα	Ολική
SHOP 365 Α.Ε.	90,00%	Ελλάδα	Ολική
DIONIC CONSULTING MARKETING SERVICES ΑΕ	97,00%	Ελλάδα	Ολική
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	51,00%	Ελλάδα	Ολική
I.M.C.G. BRANDS Α.Ε.	30,00%	Ελλάδα	Καθαρή Θέση
ΦΟΡΜΙΩΝ Α.Ε.	20,00%	Ελλάδα	Καθαρή Θέση

Περαιτέρω οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007 είναι οι ακόλουθες:

Ονοματεπώνυμο/ Επωνυμία εταιρείας	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό % επί του Μετοχικού κεφαλαίου
Ρούμπας Θωμάς	528.016	9,00%

TEVACOM A.E	622.500	10,60%
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ Α.Ε.	1.920.592	32,73%
Καβρουλάκης Νικόλαος	801.429	13,66%
Ροδόπουλος Κων/νος	405.000	6,90%

Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου.

- ως προς το σημείο δ': δεν υφίστανται οιοδήποτε είδους τίτλοι, οι οποίοι παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.
- ως προς το σημείο στ': δεν υφίστανται γνωστοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου (όπως περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων) Αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου κατά την Γενική Συνέλευση εκτενής αναφορά γίνεται στην Ενότητα 3 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- ως προς το σημείο η': αναφορικά με τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και τα σχετικά με την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας, δεν υφίστανται κανόνες οι οποίοι διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο ν. 4548/18, όπως ισχύει σήμερα. Οι κανόνες αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στην Ενότητα Β.1 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης
- ως προς το σημείο θ': δεν υφίσταται ειδικές εξουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με έκδοση ή την επαναγορά μετοχών.

Αχαρνάι, 30 Ιουνίου 2020

Ο Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Το Μέλος του Δ.Σ.

Δημοσθένης Βατικιώτης

Θωμάς Ρούμπας

Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Αδυναμία έκφρασης γνώμης

Μας ανατέθηκε να ελέγξουμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Δεν εκφράζουμε γνώμη επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος). Εξαιτίας της σημαντικότητας του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για αδυναμία έκφρασης γνώμης" δεν έχει καταστεί εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια για τη θεμελίωση ελεγκτικής γνώμης.

Βάση για αδυναμία έκφρασης γνώμης

Οι ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν καταρτιστεί στη βάση της δυνατότητας ομαλής συνέχισης των δραστηριοτήτων τους.

Ωστόσο, όπως αναλύεται στη σημείωση 6 των συνημμένων Οικονομικών Καταστάσεων, υπάρχουν μια σειρά παράγοντες, οι οποίοι υποδηλώνουν την ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας, σχετικά με τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Συγκεκριμένα, στη Σημείωση 6 αναφέρεται ότι στις 31/12/2019: (α) οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε € 31 εκ και € 22,5 εκ αντίστοιχα, (β) το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, υπερβαίνει το σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών τους στοιχείων κατά ποσό € 41,5 εκ και € 33,7 εκ αντίστοιχα, και (γ) δεν μπορεί να προσδιοριστούν με ακρίβεια οι επιπτώσεις που θα προκύψουν στα αποτελέσματα και στη λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας η πανδημία COVID-19, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό ενδεχόμενο να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Όπως περαιτέρω παρατίθεται στην ίδια σημείωση, η αναχρηματοδότηση των τραπεζικών δανειακών υποχρεώσεων και η επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης του Ομίλου και της Εταιρείας, δεν μπορεί να διασφαλιστεί και εξαρτάται από την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Δεν υπάρχει τη στιγμή αυτή διαθέσιμο υπάρχον επιχειρησιακό σχέδιο της Εταιρείας και κατ' επέκταση δεν είναι δυνατή η αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της.

Τέλος, στην ανωτέρω σημείωση αναφέρεται ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία εξακολουθούν να βρίσκονται σε στάδιο συζητήσεων με τις πιστώτριες τράπεζες για το σχήμα αναδιάρθρωσης του δανεισμού τους. Οι συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες είναι σε εξέλιξη, αλλά μέχρι και σήμερα, δεν υπάρχει γραπτή οριστική συμφωνία για την

υλοποίηση της αναδιάρθρωσης του δανεισμού, καθώς και για το πώς θα διαμορφωθεί η κατάσταση στην Εταιρεία μετά την αναδιάρθρωση αυτή, συνθήκες οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως τεκμήρια για την θεμελίωση της έκφρασης συμπεράσματος.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 Ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχο που διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Εντούτοις, εξαιτίας του θέματος που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για αδυναμία έκφρασης γνώμης", δεν μπορέσαμε να συγκεντρώσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια για τη θεμελίωση ελεγκτικής γνώμης.

Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η αδυναμία έκφρασης γνώμης μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

2. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

3. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 16/07/2012 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 8 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Νίκος Γαρμπής
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 25011

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Η κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας την 31.12.2019 και την 31.12.2018 έχει ως εξής:

Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	31/12/2019	31/12/2018*	31/12/2019	31/12/2018*	
Περιουσιακά στοιχεία					
Μη Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία					
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	8	2.808.347	3.088.690	2.192.962	2.450.321
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	9	2.365.551	2.584.738	115.105	431.918
Δικαιώματα χρήσης παγίων στοιχείων	8	182.263	0	67.441	
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	10	0	0	5.770.435	5.770.435
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	11	108.054	74.858	62.500	48.900
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12	453.272	459.428	0	6.463
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	48.474	34.219	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	949.408	233.526	873.309	7.426
Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία		6.915.369	6.475.459	9.081.753	8.715.464
Αποθέματα	14	903.832	3.380.391	0	2.325.800
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	15	7.032.579	16.522.663	2.459.094	10.377.821
Λοιπές απαιτήσεις	16	1.158.409	1.800.132	409.516	638.641
Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού	17	576.737	1.372.759	114.689	116.601
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	18	1.220.163	1.576.140	435.587	729.142
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	19	1.232.144	1.608.575	1.232.144	1.608.575
Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία		12.123.865	26.260.660	4.651.029	15.796.580
Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων		19.039.233	32.736.119	13.732.782	24.512.044
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	20	1.760.193	1.760.193	1.760.193	1.760.193
Υπέρ το άρτιο	20	11.348.609	11.348.609	11.348.609	11.348.609
Αποθεματικά εύλογης αξίας	20	0	0	0	0
Λοιπά Αποθεματικά	20	1.127.479	1.127.479	1.094.950	1.094.950
Αποτελέσματα εις νέον	20	(61.950.377)	(41.205.329)	(51.721.663)	(34.056.758)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Ιδιοκτητών Μητρικής		(47.714.095)	(26.969.047)	(37.517.910)	(19.853.005)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1.765.237)	(458.531)	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		(49.479.332)	(27.427.578)	(37.517.910)	(19.853.005)
Υποχρεώσεις					
Παροχές προσωπικού εξόδου από την υπηρεσία	23	299.170	256.846	54.667	47.204
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	21	7.275.029	13.846.804	7.275.029	13.846.804
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	22	363.879	608.067	361.826	527.945
Μακροπρόθεσμες Χρηματοδοτικές μισθώσεις	21	83.244	0	28.307	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	24	6.823.609	4.655.826	5.184.930	3.835.678
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		14.844.931	19.367.543	12.904.759	18.257.631
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25	11.828.411	8.341.571	8.421.123	5.059.345
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	27	6.399.944	5.942.177	4.029.839	3.567.155
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	4.188.266	4.388.571	3.314.643	3.635.981
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	21	31.153.748	22.123.834	22.539.559	13.844.937
Βραχυπρόθεσμες Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	21	103.265	0	40.770	0
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		53.673.635	40.796.153	38.345.933	26.107.418
Σύνολο Υποχρεώσεων		68.518.565	60.163.696	51.250.692	44.365.049
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		19.039.233	32.736.118	13.732.782	24.512.044

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων

* Η Εταιρεία έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν αναδιατυπώνεται.

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

Η κατάσταση συνολικών εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά τη χρήση 1.1 – 31.12.2019 και η αντίστοιχη της συγκρίσιμης χρήσης 1.1 – 31.12.2018 έχει ως εξής:

	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2019	31/12/2018*	31/12/2019	31/12/2018*
Πωλήσεις	28	40.197.669	54.456.121	20.129.930	34.667.179
Κόστος Πωληθέντων	29	(29.296.122)	(43.911.260)	(15.785.053)	(31.072.387)
Μικτό Κέρδος		10.901.546	10.544.861	4.344.877	3.594.792
Λοιπά έσοδα	30	115.383	272.441	221.396	285.955
Έξοδα διοίκησης	31	(4.810.231)	(3.720.354)	(974.226)	(303.225)
Έξοδα διάθεσης	31	(7.306.627)	(4.145.772)	(4.721.516)	(1.469.559)
Έξοδα ανάπτυξης	31	(35.631)	(547.365)	0	0
Λοιπά έξοδα	32	(16.870.936)	(22.826.222)	(13.453.263)	(21.968.450)
Κέρδη εκμετάλλευσης		(18.006.496)	(20.422.410)	(14.582.731)	(19.860.487)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	33	27.564	13.071.349	8	13.049.319
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	33	(3.581.557)	(2.298.533)	(2.867.019)	(1.637.259)
Αποτέλεσμα συγγενών		19.596		0	
Επενδυτικά Αποτελέσματα	34	(376.124)	313.739	(376.431)	1.356.533
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		(21.917.017)	(9.335.855)	(17.826.174)	(7.091.894)
Φόρος εισοδήματος	35	(127.546)	64.921	165.016	60.586
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		(22.044.563)	(9.270.934)	(17.661.158)	(7.031.307)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		(22.044.563)	(9.270.934)	(17.661.158)	(7.031.307)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Επανεκτίμηση ακινήτων			(1.557.360)		(1.557.360)
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		(24.875)	2.222	(4.850)	(6.307)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		6.192	741	1.103	1.586
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		11.493	(75.805)	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους		(7.190)	(1.630.201)	(3.747)	(1.562.080)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους		(22.051.753)	(10.901.135)	(17.664.905)	(8.593.388)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου μετά από φόρους αποδιδόμενα σε:					
- Ιδιοκτήτες μητρικής		(20.722.582)	(8.730.793)	(17.661.158)	(7.031.307)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1.321.980)	(540.142)	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους αποδιδόμενα σε:					
- Ιδιοκτήτες μητρικής		(20.724.337)	(10.341.864)	(17.664.905)	(8.593.388)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1.327.416)	(559.271)		0
Αποτελέσματα ανά μετοχή					
Βασικά Αποτελέσματα ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	36	(3,532)	(1,488)	(3,010)	(1,198)
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)		(16.734.540)	(18.959.755)	(13.964.231)	(19.254.675)
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) adj		(3.886.719)	(3.751.612)	(2.410.121)	(4.710.663)

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων.

* Η Εταιρεία έχει εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν αναδιατυπώνεται.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Η κατάσταση μεταβολής των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο	Μη ελέγχουσες σημμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1/1/2018		1.760.193	11.348.609	1.557.360	1.403.085	(26.325.743)	(10.256.496)	507.190	(9.749.306)
Προσαρμογές από μεταβολή σε λογιστικές πολιτικές και εφαρμογή νέων προτύπων						(6.370.698)	(6.370.698)	(406.440)	(6.777.138)
Υπόλοιπο την 1/1/2018 (αναπροσαρμοσμένο)		1.760.193	11.348.609	1.557.360	1.403.085	(32.696.441)	(16.627.194)	100.750	(16.526.444)
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	0	(275.606)	275.606	0	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	0	0	(275.606)	275.606	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	0	(8.730.793)	(8.730.793)	(540.141)	(9.270.935)
Λοιπά συνολικά έσοδα:									
Επανεκτίμηση ακινήτων		0	0	(1.557.360)	0	0	(1.557.360)	0	(1.557.360)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		0	0	0	0	(56.854)	(56.854)	(18.951)	(75.805)
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	23	0	0	0	0	2.751	2.751	(529)	2.222
Αναβαλλόμενοι φόροι επί Αναλογιστικά Κέρδη/ (Ζημίες)	22	0	0	0	0	401	401	340	741
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	(1.557.360)	0	(53.702)	(1.611.062)	(19.140)	(1.630.201)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	(1.557.360)	0	(8.784.495)	(10.341.855)	(559.281)	(10.901.136)
Υπόλοιπο την 31/12/2018		1.760.193	11.348.609	0	1.127.479	(41.205.330)	(26.969.048)	(458.531)	(27.427.580)
Υπόλοιπο την 1/1/2019		1.760.193	11.348.609	0	1.127.479	(41.205.330)	(26.969.048)	(458.531)	(27.427.580)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	0	0	0	0	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	0	(20.743.292)	(20.743.292)	(1.301.270)	(22.044.562)
Λοιπά συνολικά έσοδα:									
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		0	0	0	0	8.620	8.620	2.873	11.493
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	23	0	0	0	0	(13.882)	(13.882)	(10.993)	(24.875)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί Αναλογιστικά Κέρδη/ (Ζημίες)	22	0	0	0	0	3.508	3.508	2.684	6.192
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	(1.754)	(1.754)	(5.436)	(7.190)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	0	0	(20.745.046)	(20.745.046)	(1.306.706)	(22.051.752)
Υπόλοιπο την 31/12/2019		1.760.193	11.348.609	0	1.127.479	(47.714.095)	(47.714.095)	(1.765.238)	(49.479.333)

Η κατάσταση μεταβολής των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας έχει ως εξής:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1/1/2018		1.760.193	11.348.609	1.557.360	1.370.556	(22.019.198)	(5.982.480)
Προσαρμογές από μεταβολή σε λογιστικές πολιτικές και εφαρμογή νέων προτύπων		0	0	0	0	(5.277.138)	(5.277.138)
Υπόλοιπο την 1/1/2018 (αναπροσαρμοσμένο)		1.760.193	11.348.609	1.557.360	1.370.556	(27.296.336)	(11.259.618)
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	0	(275.606)	275.606	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	0	0	(275.606)	275.606	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	0	(7.031.306)	(7.031.306)
Λοιπά συνολικά έσοδα:							0
Επανεκτίμηση ακινήτων		0	0	(1.557.360)	0	0	(1.557.360)
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	23	0	0	0	0	(6.307)	(6.307)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί Αναλογιστικά Κέρδη/ (Ζημίες)	22	0	0	0	0	1.586	1.586
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	(1.557.360)	0	(4.721)	(1.562.081)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	(1.557.360)	0	(7.036.027)	(8.593.387)
Υπόλοιπο την 31/12/2018		1.760.193	11.348.609	0	1.094.950	(34.056.757)	(19.853.005)
Υπόλοιπο την 1/1/2019		1.760.193	11.348.609	0	1.094.950	(34.056.757)	(19.853.005)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	0	0	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	0	(17.661.158)	(17.661.158)
Λοιπά συνολικά έσοδα:							0
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	23	0	0	0	0	(4.850)	(4.850)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί Αναλογιστικά Κέρδη/ (Ζημίες)	22	0	0	0	0	1.103	1.103
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	(3.747)	(3.747)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		0	0	0	0	(17.664.905)	(17.664.905)
Υπόλοιπο την 31/12/2019		1.760.193	11.348.609	0	1.094.950	(51.721.662)	(35.517.910)

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών

Οι ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 1/1 - 31/12/2019 και τα αντίστοιχα συγκρίσιμα μεγέθη της προηγούμενης χρήσης έχουν ως εξής:

(Έμμεση Μέθοδος)	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη Περιόδου πρό φόρων		-21.917.016	-9.335.855	-17.826.174	-7.091.893
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις ενσώματων & άυλων περιουσιακών στοιχείων		1.358.558	1.462.655	618.500	605.812
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού		17.449	25.325	2.613	3.099
Προβλέψεις		12.847.821	17.891.653	11.554.110	17.715.994
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων		0	-13.017.219	0	-13.017.219
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση/απόσυρση ενσώματων παγίων		476	175.082	-39.299	170.074
Ζημιές από απομείωση παγίων στοιχείων		0	410.923	0	410.923
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		-27.564	-54.130	-8	-32.100
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		356.404	-839.820	376.431	-1.462.461
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		3.581.557	2.298.533	2.867.019	1.637.259
Σύνολο προσαρμογών		18.134.701	8.353.002	15.379.367	6.031.381
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τος μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης		-3.782.315	-982.853	-2.446.807	-1.060.512
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		1.297.110	358.610	1.146.351	463.817
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		-2.178.288	-296.236	-2.455.934	-1.885.051
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού		722.294	0	-634.846	0
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		6.046.989	2.612.300	4.843.324	2.743.223
		5.888.104	2.674.675	2.898.895	1.321.990
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		2.105.790	1.691.821	452.087	261.478
Καταβληθέντες τόκοι		-140.084	-195.478	-19.511	-63.775
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		1.965.706	1.496.343	432.577	197.703
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων			8.862.985		8.862.985
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		-651.489	-836.740	-3.864	-27.664
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		-476	0	39.299	0
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	31.868	0	31.868
Τόκοι εισπραχθέντες		27.564	22.262	8	232
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-624.401	8.080.375	35.443	8.867.421
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Έκδοση κοινών μετοχών θυγατρικής				-9.150	
Εισπράξεις / πληρωμές δανείων		-1.567.548	-8.895.728	-709.359	-8.689.845
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		-129.734	0	-43.066	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		-1.697.282	-8.895.728	-761.575	-8.689.845
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α+β+γ)		-355.977	680.990	-293.556	375.278
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		1.576.140	895.149	729.142	353.864
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης		1.220.163	1.576.140	435.586	729.142

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις που ακολουθούν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των παρουσιαζόμενων οικονομικών καταστάσεων.

Ε. Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η εταιρία ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε είναι ανώνυμη εταιρία εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών του Υπουργείου Ανάπτυξης με αριθμό μητρώου 34192/06/Β/95/2, ιδρύθηκε το 1995 και η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί μέχρι το 2045 με δυνατότητα παράτασης. Η εταιρία ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. προέκυψε από τη συγχώνευση με απορρόφηση των θυγατρικών εταιριών ΕΥΡΩΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. και UNIKID HELLAS Α.Ε. κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου την 19.01.2004.

Η εταιρία ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. έχει την έδρα της στην οδό Αριστοτέλους 95 Αχαρνάι και εγκαταστάσεις στον Αιγάλεω Αττικής. Επίσης, διαθέτει υποκατάστημα στην οδό Μενεξέδων 10, Κηφισιά, όπου βρίσκονται και οι διοικητικές υπηρεσίες της.

Η μετοχή της ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. είναι διαπραγματεύση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και είναι στη κατηγορία επιτήρησης.

Οι παρούσες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2019, του Ομίλου και της Εταιρίας, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας, την 30 Ιουνίου 2020 και υπόκεινται σε οριστική έγκριση από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2. Φύση δραστηριότητας

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στην εμπορία - διανομή- καταναλωτικών αγαθών, προϊόντων τηλεπικοινωνιών και υπηρεσιών ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης, μέσω των θυγατρικών-συγγενών επιχειρήσεων της (με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και καθαρής θέσης), ATCOM AE, I.M.C.G. BRANDS AE, ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ AE και SHOP365.GR A.E. αναπτύσσονται δραστηριότητες κυρίως στους τομείς του λογισμικού και e-commerce.

3. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η Εταιρία

3.1. Πλαίσιο κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου έχουν συνταχθεί από την Διοίκηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ). Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern). Πρέπει να σημειωθεί ότι, αν και υπάρχουν συνθήκες που υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας αναφορικά με την δυνατότητα της Εταιρίας και του Ομίλου να συνεχίσουν την δραστηριότητα τους, η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί, αφού ληφθούν υπόψη οι συνθήκες που αναφέρονται στην παρακάτω υπ' αριθμ. 6 σημείωση, θα συνεχίσει τη δραστηριότητά του.

Όλα τα αναθεωρημένα ή νέο-εκδοθέντα πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και ήταν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019, ελήφθησαν υπόψη στην έκταση που αυτά ήταν εφαρμόσιμα.

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων βάσει ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, καθώς και την καταχώριση των εσόδων και εξόδων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

3.2. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση

του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους ήταν υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

(α) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

- ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στον Όμιλο και την εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 3.2.(γ).

- ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής:

ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού

λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

(β) Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους

που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες»

(εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(γ) Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος εφαρμόζει από την 1 Ιανουαρίου 2019 το νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 16. Η υιοθέτηση του προτύπου πραγματοποιήθηκε χωρίς την αναθεώρηση των συγκριτικών πληροφοριών και συνεπώς η σωρευτική επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή των νέων λογιστικών πολιτικών παρουσιάζεται στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (01/01/2019). Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή των νέων Προτύπων δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31/12/2018, αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 01/01/2019.

Τον Ιανουάριο του 2016 το IASB εξέδωσε το νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και τις σχετικές διερμηνείες. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων και για τα δύο μέρη ενός συμβολαίου, δηλ. τον πελάτη /μισθωτή και τον προμηθευτή /εκμισθωτή.

Αναφορικά με τον μισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 καταργεί την ταξινόμηση των μισθώσεων ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές όπως απαιτούνταν από το ΔΛΠ 17 και αντ' αυτού εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό μοντέλο για τον μισθωτή. Εφαρμόζοντας αυτό το μοντέλο, ο μισθωτής απαιτείται να αναγνωρίσει:

- α) στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις με διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας, και
- β) αποσβέσεις από μισθωμένα στοιχεία του ενεργητικού ξεχωριστά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τους τόκους για υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Αναφορικά με τον εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ουσιαστικά διατηρεί τους λογιστικούς χειρισμούς που προβλέπονταν στο ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να ταξινομεί τις μισθώσεις του ως λειτουργικές ή χρηματοδοτικές και να λογιστικοποιεί αυτούς τους δύο τύπους μισθώσεων διαφορετικά.

Το νέο λογιστικό Πρότυπο επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου ως μισθωτή. Ο Όμιλος εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 16 από την 1/1/2019, εφαρμόζοντας την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης (modified retrospective approach), χωρίς επαναδιατύπωση των συγκριτικών ποσών για τα προηγούμενα έτη. Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο ήταν μεταξύ 4,89% και 5,16%, ενώ για την Εταιρεία ήταν 4,89%.

Με βάση το προηγούμενο πρότυπο (ΔΛΠ 17) ο Όμιλος (ως μισθωτής), ταξινομούσε τις μισθώσεις του ως λειτουργικές, καθώς πληρούσαν τα σχετικά κριτήρια του ΔΛΠ 17.

Μετά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019:

Ο Όμιλος αναγνώρισε δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μισθώσεων για τις μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούσαν ως λειτουργικές, εκτός των εξαιρέσεων του Προτύπου αναφορικά με τα συμβόλαια μίσθωσης με εναπομένονσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Προτύπου. Ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης βάσει της οποίας αναγνώρισε:

- α) υποχρεώσεις μισθώσεων, οι οποίες επιμετρήθηκαν ως η παρούσα αξία μέσω της προεξόφλησης των μελλοντικών μισθωμάτων με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Προτύπου, και

β) δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία αναγνωρίστηκαν σε ποσό που ισούται με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις μίσθωσης.

Για τις μισθώσεις στις οποίες προβλέπονται δικαιώματα του Ομίλου για επέκταση της μίσθωσης ή λύσης της μίσθωσης, πραγματοποιήθηκε εκτίμηση της Διοίκησης για το αν υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δικαιώματα θα εξασκηθούν ή όχι με βάση την προγενέστερη εμπειρία και το επιχειρηματικό πλάνο.

Η επίδραση (αύξηση / (μείωση)) από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019 ήταν η εξής:

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία		
Δικαιώματα χρήσης Οικοπέδων και Κτιρίων	107.905	107.905
Δικαιώματα χρήσης Μεταφορικών μέσων	145.474	0
Σύνολο	253.379	107.905
Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων	253.379	107.905
Υποχρεώσεις από μισθώσεις μακροπρόθεσμες	152.996	65.787
Υποχρεώσεις από μισθώσεις βραχυπρόθεσμες	100.383	42.118
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	253.379	107.905

Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Αντίστοιχα, επιμετρά τις υποχρεώσεις μισθώσεων και τις αυξομειώνει με βάση την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Τα παρακάτω ποσά αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

Τα παρακάτω ποσά αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2019	Η Εταιρεία 1/1-31/12/2019
Αποσβέσεις από δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	86.627	40.464
Τόκοι από υποχρεώσεις μισθώσεων	10.904	4.238
Έξοδα ενοικίων από βραχυπρόθεσμα συμβόλαια και περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας	(91.758)	(43.067)
Συνολικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	5.773	1.636

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019 θετική επίδραση στο EBITDA του Ομίλου ανήλθε σε € 5,7 χιλ. περίπου, καθώς με βάση το ΔΛΠ 17 οι πληρωμές από λειτουργικές μισθώσεις συμπεριλαμβάνονταν στο EBITDA, αλλά μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 οι αποσβέσεις των δικαιωμάτων χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και οι τόκοι των υποχρεώσεων μισθώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του EBITDA.

Ο παρακάτω πίνακας περιγράφει τη φύση των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου και της Εταιρείας ανά τύπο περιουσιακού στοιχείου που έχουν αναγνωριστεί στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης:

Ο Όμιλος

Δικαίωμα χρήσης παγίου	Αριθμός μισθωμένων δικαιωμάτων χρήσης	Εύρος εναπομεινώντων ετών	Μέσος όρος εναπομεινώντων ετών	Αριθμός μισθώσεων με δικαίωμα παράτασης	Αριθμός μισθώσεων με δικαίωμα αγοράς	Αριθμός μισθώσεων με μεταβλητές πληρωμές συνδεδεμένες με δείκτη	Αριθμός μισθώσεων με επιλογή τερματισμού
Κτίρια γραφείων		2 2 - 3 έτη	2,5 έτη	0	0	0	0
Μεταφορικά Μέσα		23 1-6 έτη	2,5 έτη	0	0	0	0

Η Εταιρεία

Δικαίωμα χρήσης παγίου	Αριθμός μισθωμένων δικαιωμάτων χρήσης	Εύρος εναπομεινώντων ετών	Μέσος όρος εναπομεινώντων ετών	Αριθμός μισθώσεων με δικαίωμα παράτασης	Αριθμός μισθώσεων με δικαίωμα αγοράς	Αριθμός μισθώσεων με μεταβλητές πληρωμές συνδεδεμένες με δείκτη	Αριθμός μισθώσεων με επιλογή τερματισμού
Κτίρια γραφείων		1 2,5 έτη	2,5 έτη	0	0	0	0

3.3. Ενοποίηση

i. Θυγατρικές:

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ασκείται έλεγχος από τον Όμιλο. Ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν ο Όμιλος εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δύναμης που ασκεί στην επιχείρηση. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος παύει να υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με την εφαρμογή της μεθόδου εξαγοράς. Ο Όμιλος επιμετρά τα αποκτηθέντα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις στις εύλογες αξίες τους κατά την ημερομηνία απόκτησής τους. Ανά περίπτωση εξαγοράς, ο Όμιλος αναγνωρίζει τυχόν μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Το μεταβιβάσθέν αντάλλαγμα σε μια απόκτηση επιμετράται σε εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία απόκτησης των μεταφερθέντων περιουσιακών στοιχείων από τον Όμιλο, των τυχόν υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από την αποκτώμενη θυγατρική προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες και τα τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που έχει εκδώσει ο Όμιλος.

Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Εάν η επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, η εύλογη αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την επαναμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο τίμημα που μεταβιβάζεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρείται περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και ενδοεταιρικές συναλλαγές, που συμπεριλαμβάνουν έσοδα, έξοδα και μερίσματα, απαλείφονται πλήρως. Κέρδη και ζημιές από ενδοεταιρικές συναλλαγές επίσης απαλείφονται.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καταρτίζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές αρχές για όμοιες συναλλαγές και άλλα γεγονότα, σε όμοιες συνθήκες. Όποτε απαιτείται, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών τροποποιούνται ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Όταν ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο μιας θυγατρικής, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν σε σχέση με την τρέχουσα αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούσαν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλαδή μπορεί να μεταφερθούν στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών, που δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, με τον ίδιο τρόπο που χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και της λογιστικής αξίας του αποκτηθέντος μεριδίου των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση σε κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν απομειωθεί. Εφόσον υφίσταται η ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις και της λογιστικής αξίας και αναγνωρίζει το ποσό στα αποτελέσματα, προσκείμενο στα «Επενδυτικά αποτελέσματα».

Η Εταιρεία στις ατομικές της χρηματοοικονομικές καταστάσεις, λογιστικοποιεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

ii. Συγγενείς:

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι τον έλεγχο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως το οποίο μεταγενέστερα αυξάνεται ή μειώνεται με την αναγνώριση του μεριδίου του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των απ' ευθείας μεταβολών των λοιπών συνολικών εισοδημάτων μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Σε περίπτωση μείωσης του ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση όπου, όμως, ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί ουσιώδη επιρροή, μόνο αναλογία των ποσών που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα θα μεταφερθεί στα αποτελέσματα.

Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής σε συγγενείς καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις έχουν απομειωθεί. Εφόσον υφίσταται η ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και της λογιστικής αξίας και αναγνωρίζει το ποσό στα αποτελέσματα, προσκείμενο στα «Επενδυτικά αποτελέσματα».

Η Εταιρία καταχωρεί τις επενδύσεις της σε συγγενείς εταιρίες στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

3.4. Μετατροπή ξένου νομίσματος

i. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύον οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος (λειτουργικό νόμισμα). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής. Το νόμισμα λειτουργίας όλων των θυγατρικών είναι επίσης το ΕΥΡΩ €, εκτός από τις θυγατρικές στην Αγγλία όπου το νόμισμα λειτουργίας είναι το GBP και στην Βουλγαρία, όπου το νόμισμα λειτουργίας είναι το BGN.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

ii. Δραστηριότητες εξωτερικού

Οι εκτός Ελλάδος δραστηριότητες του Ομίλου σε ξένα νομίσματα (οι οποίες αποτελούν κατά κανόνα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων της μητρικής), μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων της υπεραξίας και των αναπροσαρμογών της εύλογης αξίας, που προκύπτουν κατά την ενοποίηση, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

3.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

i. Αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους, πλην των ακινήτων των οποίων η αξία προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών, μείον κατ' αρχήν τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και δεύτερον, τυχόν απαξιώσεις των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

ii. Μεταγενέστερες Δαπάνες

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

iii. Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	30-65 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6 έτη
Αυτοκίνητα	5-10 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στην κατασκευή (αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές), κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

3.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

i. Αναγνώριση και επιμέτρηση- Αποσβέσεις

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα χρήσης και εκμετάλλευσης ακινητοποιήσεων, τα λογισμικά προγράμματα καθώς και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Δικαίωμα εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων: Δικαιώματα εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (φωτοβολταϊκά συστήματα και αιολικά πάρκα) που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία απόκτησης τους. Δικαιώματα χρήσης ταινιών αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως τους μείον τις διενεργηθείσες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις τους. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται σε 10 χρόνια.

Άδειες λογισμικού: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως τους μείον τις διενεργηθείσες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις τους. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 4 έως 10 χρόνια.

Έξοδα ανάπτυξης: Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα ανάπτυξης του Ομίλου αφορούν κυρίως κόστος ανάπτυξης λογισμικών προγραμμάτων και εφαρμογών που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία (IT solutions, web design, on-line gaming, intranet, extranet κλπ) αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις εφόσον πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις: - Μπορεί να αποδειχθεί η δυνατότητα τεχνικής αξιοποίησης του προϊόντος ή της παραγωγικής διαδικασίας. - Η εταιρεία προτίθεται να παράγει και να εμπορευθεί ή να χρησιμοποιήσει το προϊόν ή την παραγωγική διαδικασία. - Μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει αγορά για το προϊόν ή τη διαδικασία ή ότι αυτά θα είναι χρήσιμα για την εταιρεία στην περίπτωση που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν αντί να πωληθούν και υπάρχουν επαρκείς πόροι, ή μπορεί να αποδειχθεί ή διαθεσιμότητα τους για την ολοκλήρωση του προγράμματος και την εμπορία ή χρήση του προϊόντος ή της παραγωγικής διαδικασίας. Για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής, η οποία επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες όπως τεχνική ή άλλου τύπου απαξίωση ή η περίοδος ελέγχου του περιουσιακού στοιχείου και τα νομικά ή όμοια όρια που τίθενται στη χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής που έχει οριστεί για την παρουσιαζόμενη χρήση και την προηγούμενη είναι από 5 έως 10 χρόνια.

ii. Μεταγενέστερες δαπάνες

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που αφορά. Όλες οι άλλες δαπάνες, αναγνωρίζεται στο κέρδος ή τη ζημιά.

3.7. Χρηματοοικονομικά μέσα

Αναγνώριση και αποαναγνώριση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος γίνει συμβαλλόμενο μέρος των συμβατικών όρων των χρηματοοικονομικών μέσων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν λήγουν τα συμβατικά δικαιώματα στις ταμειακές ροές από το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή όταν μεταβιβάζεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές. Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν αποσβένεται, εκκαθαριστεί, ακυρωθεί ή λήξει.

Ταξινόμηση και αρχική αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Εκτός από τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα και αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 15, όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, προσαρμοσμένη για το κόστος συναλλαγής (κατά περίπτωση).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που ορίζονται και λειτουργούν ως μέσα αντιστάθμισης, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Αποσβεσμένο κόστος
- Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση καθορίζεται και από τα δύο:

- το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

- τα συμβατικά χαρακτηριστικά ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Μεταγενέστερη αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος εάν τα περιουσιακά στοιχεία πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις (και δεν προσδιορίζονται ως χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία μέσω αποτελεσμάτων):

- βρίσκονται σε επιχειρηματικό μοντέλο που έχει ως στόχο την κατοχή των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη συλλογή των συμβατικών ταμειακών ροών
- οι συμβατικοί όροι των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δημιουργούν ταμειακές ροές που αποτελούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η προεξόφληση παραλείπεται όταν η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη ουσιώδης. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα του Ομίλου, οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων. Κέρδη και ζημίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν τα σχετικά κονδύλια διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Σύμφωνα με όσα ορίζει το ΔΠΧΑ 9, η απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων πραγματοποιείται με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την επιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, εάν, κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί την επιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες δωδεκαμήνου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην συγκεκριμένη κατηγορία ταξινομείται το εμπορικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου που περιλαμβάνει επενδύσεις που αποκτήθηκαν με σκοπό την ρευστοποίησή τους στο άμεσο μέλλον. Κέρδη ή ζημίες από την αποτίμηση των συγκεκριμένων στοιχείων καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που εμπορεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος. Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση σχετικές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, με αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ή με ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων

Σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος δύναται αμετακλήτως να επιλέξει να παρουσιάζει στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση. Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης. Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η βάση υπολογισμού απαιτήσεων απομείωσης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 λαμβάνει υπόψη πιο ενημερωμένες πληροφορίες για την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών - το μοντέλο «αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών».

Τα μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νέων απαιτήσεων περιλαμβάνουν τα δάνεια και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χρεωστικού τύπου που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μέσω κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων, εμπορικές απαιτήσεις, περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίζονται και αποτιμώνται βάσει του ΔΠΧΑ 15 και δανειακές υποχρεώσεις και εγγυοδοσίες που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η αναγνώριση των πιστωτικών ζημιών δεν εξαρτάται πλέον από την αρχική αναγνώριση. Αντίθετα, ο Όμιλος εξετάζει ένα ευρύτερο φάσμα πληροφοριών κατά την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου και τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, συμπεριλαμβανομένων των παρελθόντων γεγονότων, των τρεχουσών συνθηκών, εύλογων και υποστηρικτικών προβλέψεων που επηρεάζουν την αναμενόμενη είσπραξη των μελλοντικών ταμειακών ροών του μέσου.

Κατά την εφαρμογή της μεθόδου των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, γίνεται διάκριση μεταξύ:

- χρηματοπιστωτικών μέσων που δεν έχουν υποστεί σημαντική υποβάθμιση της πιστωτικής ικανότητας τους κατά την αρχική αναγνώριση ή που έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο («στάδιο 1») και
- χρηματοπιστωτικά μέσα που έχει υποβαθμιστεί σημαντικά η πιστωτική τους ικανότητα κατά την αρχική αναγνώριση και των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν είναι χαμηλός («στάδιο 2»).

Το «Στάδιο 3» θα καλύπτει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Οι «άνω των 12-μηνών αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές» αναγνωρίζονται για την πρώτη κατηγορία, ενώ για τη δεύτερη κατηγορία αναγνωρίζονται «ζημιές από πιστωτικές ζημιές».

Η μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών προσδιορίζεται από μια στάθμιση πιθανοτήτων για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε σχέση με την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοπιστωτικού μέσου.

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις, για τον προσδιορισμό των οποίων χρησιμοποιείται πίνακας χρονολογικής ανάλυσης και ποσοστών με τη χρήση ιστορικών δεδομένων (3 ετών) και εύλογων προβλέψεων και δεν προέκυψε ανάγκη για την αναγνώριση επιπλέον απομειώσεων.

Κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν αξιολογηθεί με βάση την κατηγορία που υπάγονται, κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου ή/και κλάδου ή/και γεωγραφική θέση των πελατών.

Οι εμπορικές απαιτήσεις αποαναγνωρίζονται (δηλαδή διαγράφονται) όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία μελλοντικής είσπραξης. Η μη πραγματοποίηση πληρωμής εντός 360 ημερών από την ημερομηνία του τιμολογίου και η αποτυχία να συνεργαστούν με τον Όμιλο για εξεύρεση εναλλακτικής λύσης πληρωμής, μεταξύ άλλων, θεωρούνται ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις.

Ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τα δάνεια καθώς και τις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου, οι προμήθειες που καταβάλλονται κατά την έναρξη της σύμβασης δανεισμού αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής όταν είναι πιθανό ότι ένα μέρος ή ολόκληρο το δάνειο θα εκταμιευθεί. Σε αυτή την περίπτωση, η αναγνώριση της προμήθειας αναβάλλεται μέχρι την εκταμίευση του δανείου. Όταν δεν υπάρχει κάποια ένδειξη ότι η εκταμίευση μέρους ή ολόκληρου του δανείου είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί, η προμήθεια κεφαλαιοποιείται σαν προπληρωμή και αποσβένεται κατά τη διάρκεια του σχετικού δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αφορούν έντοκα τραπεζικά δάνεια και αλληλόχρεους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η ανταλλαγή μεταξύ υφιστάμενου δανειολήπτη και δανειστή δικαιοπραξιών με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους λογιστικοποιείται ως απόσβεση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Ομοίως, μια ουσιαστική τροποποίηση των όρων μιας υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή μέρους αυτής (ανεξαρτήτως του εάν αποδίδεται ή όχι στην οικονομική δυσκολία του οφειλέτη) λογίζεται ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και της αναγνώρισης νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που αποσβέστηκε ή μεταβιβάστηκε σε άλλο μέρος και του εύλογου τιμήματος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μεταβιβαζόμενων μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων ή αναληφθεισών υποχρεώσεων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

3.8. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της εταιρείας, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα. Σημειώνεται ότι γίνεται ειδική πρόβλεψη σε ετήσια βάση για τα αποθέματα που θεωρούνται πεπαιωμένα και πιθανόν να μην μπορούν να πωληθούν.

3.9. Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία κρατούμενα προς πώληση

Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνουν στοιχεία ενεργητικού ή/και παθητικού, κατατάσσονται ως κατεχόμενα για πώληση σύμφωνα με το εάν η ανάκτησή τους είναι πιθανή μέσω της πώλησης και όχι από τη συνεχόμενη χρήση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κρατούμενα προς πώληση και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των "κρατούμενων προς πώληση" περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα "άλλα έσοδα" και "άλλα έξοδα", αντίστοιχα, στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Τα μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία κρατούμενα προς πώληση του Ομίλου αφορούν ακίνητο και συμμετοχή σε συγγενείς επιχείρηση, τα οποία εκποιήθηκαν τελικά εντός της χρήσης 2020 στα πλαίσια πλήρωσης των προϋποθέσεων που τέθηκαν από τις πιστώτριες τράπεζες προκειμένου να υλοποιηθεί η αναδιάρθρωση του δανεισμού της (βλέπε σχετικά τη σημείωση 19).

3.10. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση συνολικών εσόδων χρήσης.

Αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο μέλλον.

3.11. Παροχές στο προσωπικό

i. Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση και σε περίπτωση που το ποσό που καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

ii. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η εταιρία δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς του εργαζομένους της. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία Ν.2112/20 και 4093/2012) για παροχή αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Για το παραπάνω ποσό η εταιρία κάνει πρόβλεψη βάσει αναλογιστικής μελέτης. Αναγνωρίζει το σύνολο της υποχρέωσης της στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται το τρέχων κόστος υπηρεσίας καθώς και το χρηματοοικονομικό κόστος ενώ στην κατάσταση λοιπών εισοδημάτων αναγνωρίζονται οι προκύπτουσες στην χρήση αναλογιστικές διαφορές.

3.12. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- (1) Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθοντικών γεγονότων
- (2) Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης
- (3) Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται. Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την τρέχουσα καλύτερη εκτίμηση. Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση, με βάση τα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία αναφοράς, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση. Το προ-φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανακλά κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμιακών ροών έχουν προσαρμοστεί. Όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος της προεξόφλησης, η λογιστική αξία μιας πρόβλεψης αυξάνει σε κάθε περίοδο έτσι ώστε να αντανακλά την πάροδο του χρόνου. Αυτή η αύξηση αναγνωρίζεται ως κόστος στα αποτελέσματα.

Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.13. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

ι. Έσοδα

Μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα προκειμένου να απεικονίσει τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες της, σε ένα ποσό που αντικατοπτρίζει το αντάλλαγμα που αναμένει ότι δικαιούται για τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες. Μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα σύμφωνα με αυτήν την βασική αρχή, εφαρμόζοντας ένα μοντέλο πέντε βημάτων:

- ✓ Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- ✓ Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
- ✓ Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.

- ✓ Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
- ✓ Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν (ή καθώς) εκπληρώνουν μία δέσμευση εκτέλεσης, μεταβιβάζοντας ένα υποσχόμενο αγαθό ή μία υπηρεσία (δηλαδή ένα στοιχείο του ενεργητικού) σε έναν πελάτη. Ένα στοιχείο του ενεργητικού μεταβιβάζεται όταν (ή καθώς) ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του στοιχείου αυτού.

Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας, όταν μπορεί να κατευθύνει τη χρήση του και να λαμβάνει ουσιαστικά όλα τα υπολειπόμενα οφέλη από αυτό. Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων.

Η δέσμευση εκτέλεσης της σύμβασης μπορεί να εκπληρωθεί είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου. Η εκπλήρωση μίας δέσμευσης για πώληση ενός αγαθού ή παροχή μιας υπηρεσίας πραγματοποιείται σε βάθος χρόνου όταν:

- α) ο πελάτης λαμβάνει και ταυτόχρονα αναλώνει τα οφέλη που απορρέουν από την εκτέλεση από πλευράς του Ομίλου κατά την εκτέλεση από τον Όμιλο,
- β) η εκτέλεση από πλευράς του Ομίλου δημιουργεί ή ενισχύει ένα περιουσιακό στοιχείο του οποίου ο έλεγχος ανήκει στον πελάτη, καθώς δημιουργείται ή ενισχύεται το περιουσιακό στοιχείο, ή
- γ) η εκτέλεση από πλευράς του Ομίλου δεν συνεπάγεται τη δημιουργία ενός περιουσιακού στοιχείου με εναλλακτική χρήση για τον Όμιλο και ο Όμιλος έχει εκτελεστό δικαίωμα πληρωμής έναντι της εκτέλεσης που έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη δεδομένη ημερομηνία.

Συμβατικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις: Όταν ο Όμιλος έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον πελάτη, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου για την έκδοση τιμολογίου τότε αναγνωρίζεται ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Όταν ο Όμιλος λαμβάνει τίμημα από τον πελάτη (προπληρωμή) ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών τότε αναγνωρίζεται μία συμβατική υποχρέωση.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- Πώληση αγαθών: Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταβιβάζεται στον πελάτη, συνήθως με την παράδοσή του, και δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.
- Έσοδα από παροχή υπηρεσιών: Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες συμβουλών, διαχείρισης μισθοδοσίας, ανάπτυξης εφαρμογών λογισμικού κλπ.. Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται στην λογιστική περίοδο στην οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρούνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών αυτών. Τα συμβατικά έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης βάσει κόστους (input method). Οι πρόσθετες αξιώσεις και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται στην περίπτωση που οι συζητήσεις για την είσπραξή τους βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγμάτευσης.
- Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

ii. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση.

3.14. Διανομή μερισμάτων

Η τυχόν διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3.15. Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16, μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση εάν μεταφέρει το δικαίωμα του ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος. Για τέτοιες συμβάσεις, το νέο μοντέλο απαιτεί από τον μισθωτή να αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρέωση μίσθωσης. Το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου αποσβένεται και η υποχρέωση δημιουργεί τόκους.

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, ο Όμιλος μετρά τις υποχρεώσεις μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων μισθωμάτων εκείνη την ημερομηνία. Οι πληρωμές μισθωμάτων προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το έμμεσο επιτόκιο της μίσθωσης ή, εάν το ποσοστό αυτό δεν είναι άμεσα προσδιορίσιμο, το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του στοιχείου που συμπεριλήφθηκε στη σύμβαση μίσθωσης. Γενικά, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του ως προεξοφλητικό επιτόκιο. Πρόκειται για το επιτόκιο που ο μισθωτής θα έπρεπε να καταβάλλει κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης για δάνειο παρόμοιας διάρκειας και με παρόμοια εξασφάλιση, για να αποκτήσει ένα περιουσιακό στοιχείο παρόμοιας αξίας με το δικαίωμα χρήσης σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον.

Η διάρκεια μίσθωσης είναι η μη ακυρώσιμη περίοδος της μίσθωσης. Οποιοσδήποτε περίοδος που καλύπτονται από δικαιώματα προαίρεσας που κατέχει ο Όμιλος περιλαμβάνονται στην υποχρέωση μίσθωσης μόνο εάν είναι εύλογο ότι τα δικαιώματα προαίρεσης θα ασκηθούν. Επιπλέον, οι περίοδοι που καλύπτονται από την επιλογή λήξης της μίσθωσης που κατέχει ο Όμιλος συμπεριλαμβάνονται μόνο εάν ο Όμιλος είναι εύλογα βέβαιος ότι αυτές οι επιλογές δεν θα ασκηθούν.

Το δικαίωμα χρήσης χρησιμοποιηθέντων περιουσιακών στοιχείων αρχικά αποτιμάται στο κόστος που είναι το αρχικό ποσό της υποχρέωσης μίσθωσης προσαρμοσμένο για τυχόν πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης ή πριν από την ημερομηνία έναρξης, συν το αρχικό άμεσο κόστος και την εκτίμηση του κόστους αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή της αποκατάστασης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή του χώρου στον οποίο βρίσκεται, μείον τυχόν κίνητρα μίσθωσης που έλαβε. Τα δικαιώματα χρήσης αποτιμώνται στο κόστος μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και διευθετούνται για ορισμένες αναπροσαρμογές της υποχρέωσης μίσθωσης. Αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της μικρότερης μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης. Εάν το κόστος των δικαιωμάτων χρήσης αντικατοπτρίζει ότι ο Όμιλος θα ασκήσει μια επιλογή αγοράς, τότε αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Η επίδραση της εφαρμογής του νέου προτύπου αναφέρεται αναλυτικά στην σημείωση 3.2.(γ).

3.16. Ιεράρχηση εύλογης αξίας

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1 : Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις

Επίπεδο 2 : Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3 : Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης.

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων αφορούν:

- **Εξέταση για τυχόν απομείωση αξίας συμμετοχής**

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Κατά την εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας, ο Όμιλος βασίζεται σε μια σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οικονομικές προεκτάσεις καθώς και δεδομένα της αγοράς (στατιστικά και μη).

- **Αποθέματα**

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του ιστορικού κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Για την εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η διοίκηση λαμβάνει υπ' όψιν την πιο αξιόπιστη απόδειξη η οποία είναι διαθέσιμη τη στιγμή που πραγματοποιείται η εκτίμηση.

- **Φόροι εισοδήματος**

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το ενδεχόμενο που θα της επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος εκτιμά επίσης την έκταση που αναμένεται ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές ορισμένων θυγατρικών εταιρειών μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Η επιμέτρηση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και αναβαλλόμενων φορολογικών περιουσιακών στοιχείων αντανakλά τις επακόλουθες φορολογικές συνέπειες που θα προκύψουν από τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος αναμένει, κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς να ανακτήσει ή να τακτοποιήσει τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του.

- **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Ο Όμιλος εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε περίοδο αναφοράς. Κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των εν λόγω στοιχείων.

- **Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές / Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων**

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις, για τον προσδιορισμό των οποίων χρησιμοποιείται πίνακας χρονολογικής ανάλυσης και ποσοστών με τη χρήση ιστορικών δεδομένων (3 ετών) και

εύλογων προβλέψεων. Η μέγιστη περίοδος που έχει ληφθεί υπόψη κατά τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι η μέγιστη συμβατική περίοδος (συμπεριλαμβανομένων των επιλογών επέκτασης) στην οποία η οικονομική οντότητα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο ακόμη και αν αυτή η μεγαλύτερη περίοδος είναι σύμφωνη με την επιχειρηματική πρακτική.

Κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν αξιολογηθεί με βάση την κατηγορία που υπάγονται, κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου ή/και κλάδου ή/και γεωγραφική θέση των πελατών.

▪ Συνταξιοδοτικά προγράμματα/ Αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Για τον καθορισμό του κατάλληλου επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το επιτόκιο των χαμηλού ρίσκου εταιρικών ομολογιών, τα οποία μετατρέπονται στο νόμισμα στο οποίο η υποχρέωση θα πληρωθεί, και των οποίων η ημερομηνία λήξης πλησιάζει εκείνη της σχετικής συνταξιοδοτικής υποχρέωσης. Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών βασίζονται μερικώς στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

▪ Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Ο Όμιλος στα πλαίσια εφαρμογής των ΔΠΧΑ είναι υποχρεωμένος ή έχει την ευχέρεια να επιμετρά περιουσιακά του στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία αποτελεί επιμέτρηση που βασίζεται στην αγορά και δεν αφορά μια συγκεκριμένη οντότητα. Για ορισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς. Για άλλα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να μην υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές ή δεδομένα στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς.

Στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα (περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις) τα οποία αναλύονται στον πίνακα στη σημείωση 12. Ο Όμιλος κατέχει και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία και συγκεκριμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια τα οποία αποτιμώνται με την μέθοδο της αναπροσαρμογής της αξίας τους.

▪ Αβέβαιη έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Ο Όμιλος εξετάζει τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και προχωρεί σε διενέργεια προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου, βάσει στοιχείων από τους Νομικούς Συμβούλους του, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται.

5. Χρηματοοικονομικά μέσα – Εύλογες αξίες και διαχείριση κινδύνων

5.1. Λογιστικές ταξινομήσεις και εύλογες αξίες

Οι παρακάτω πίνακες εμφανίζουν τις λογιστικές και εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, καθώς και την κατανομή τους σε επίπεδο ιεράρχησης εύλογης. Δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για τις περιπτώσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αναγνωρίζονται στην λογιστική τους αξία διότι η εύλογη αξία τους δεν διαφέρει ουσιωδώς.

31/12/2019	Ο Όμιλος Εύλογες αξίες			
	1ο	2ο	3ο	Σύνολο
	επίπεδο	επίπεδο	επίπεδο	

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία

Επενδυτικοί τίτλοι	429	0	0	429
Επενδυτικές συμμετοχές	0	0	452.843	452.843
Σύνολο	429	0	0	429
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία				
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	0	0	0	0
Εμπορικές απαιτήσεις	0	0	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	429	0	0	429
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενα στην εύλογη αξία				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία				
Εμπορικές υποχρεώσεις	0	0	0	0
Δανεισμός	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	0	0	0	0

31/12/2018

31/12/2018	Ο Όμιλος Εύλογες αξίες			Σύνολο
	1ο επίπεδο	2ο επίπεδο	3ο επίπεδο	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία				
Επενδυτικοί τίτλοι	121	0	0	121
Επενδυτικές συμμετοχές	0	0	459.306	459.306
Σύνολο	121	0	0	459.427
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία				
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες	0	0	0	0
Εμπορικές απαιτήσεις	0	0	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	121	0	0	459.427
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώμενα στην εύλογη αξία				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία				
Εμπορικές υποχρεώσεις	0	0	0	0
Δανεισμός	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	0	0	0	0

5.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που διαθέτει ο Όμιλος και τα επιμετρά σε εύλογη αξία, καταναμεμένα σε ένα από τα προαναφερόμενα επίπεδα ιεράρχησης (βλέπε σημείωση 5.1) κατά την 31/12/2019 και την 31/12/2018 αφορά αποκλειστικά χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (βλέπε σημείωση 12).

Δεν πραγματοποιήθηκε στην περίοδο αναφοράς αλλαγή επιπέδου ιεράρχησης του τρόπου επιμέτρησης της εύλογης αξίας για κάποια από τα χρηματοοικονομικά μέσα που διαθέτει ο Όμιλος.

5.3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρία και ο Όμιλος είναι εκτεθειμένοι σε σειρά χρηματοοικονομικών κινδύνων, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο συναλλαγματικός κίνδυνος και ο κίνδυνος αποθεμάτων.

(α) Κίνδυνος επιτοκίου, Κίνδυνος ταμιακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων.

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμιακές ροές της εταιρίας είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται από τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την εταιρία σε κίνδυνο ταμιακών ροών. Δάνεια με σταθερό επιτόκιο εκθέτουν την εταιρία σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019, οι δανειακές υποχρεώσεις της εταιρίας και του Ομίλου αναφέρονται στην σημείωση 21 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο επιτοκίου την 31η Δεκεμβρίου 2019 και την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	2019	2018
Στοιχεία σταθερού επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0
Σύνολο	0	0
Στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	1.220.163	1.576.140
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(38.615.286)	(35.970.638)
Σύνολο	(34.394.498)	(34.394.498)

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των αποτελεσμάτων και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή των επιτοκίων της τάξης του +/- 1 %.

Μεταβολή επιτοκίων	31/12/2019			31/12/2018		
	Αποτέλεσμα προ φόρων	Ίδια κεφάλαια	Μεταβολή επιτοκίων	Αποτέλεσμα προ φόρων	Ίδια κεφάλαια	Μεταβολή επιτοκίων
1%	(371.997)	(282.718)	1%	(459.423)	(326.190)	1%
-1%	371.997	282.718	-1%	459.423	326.190	-1%

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο επιτοκίου διαφέρει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των σχετικών έντοκων συναλλαγών και υπολοίπων. Παρόλα αυτά, η παραπάνω ανάλυση, αν και προσεγγιστική, θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης της Εταιρείας στον κίνδυνο επιτοκίου.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος συνίσταται στη αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου μέρους να εξοφλήσει πλήρως τα ποσά που οφείλει όταν αυτά προκύπτουν. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω κίνδυνος εστιάζεται περισσότερο στο κίνδυνο αδυναμίας είσπραξης από τον Όμιλο των απαιτήσεων του από πελάτες.

Οι λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύουν το μέγιστο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου.

Το υπόλοιπο των εμπορικών απαιτήσεων αξίας την 31/12/2019 € 7.032.579 (2018: € 18.522.663), το οποίο αφορά τις εμπορικές απαιτήσεις Ομίλου μετά απομειώσεων, παρουσιάζει τον μέγιστο βαθμό έκθεσης του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο.

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πλαίσιο που ορίζει τον νέο ΔΠΧΑ 9 με βάση το οποίο ο υπολογισμός των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις, για τον προσδιορισμό των οποίων χρησιμοποιείται πίνακας χρονολογικής ανάλυσης και ποσοστών με τη χρήση ιστορικών δεδομένων (3 ετών) και εύλογων προβλέψεων.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η Διοίκηση διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των προγραμματισμένων πληρωμών για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, καθώς και των ταμειακών εκροών από την καθημερινή της δραστηριότητα. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες (καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία βάση). Γεγονός που θα βοηθήσει τη ρευστότητα του Ομίλου και αντίστοιχα θα μειώσει τον συνδεόμενο κίνδυνο είναι η ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του δανεισμού του Ομίλου που είναι σε εξέλιξη.

Η έκθεση του Ομίλου στο κίνδυνο ρευστότητας είναι σημαντική. Η έκθεση αυτή αντανακλάται από το γεγονός ότι το υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου την 31/12/2019 υπερβαίνει σημαντικά το αντίστοιχο υπόλοιπο των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Η μείωση της έκθεσης εξαρτάται καταρχήν από τους κινδύνους που απορρέουν από το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον και τις προοπτικές της ελληνικής και παγκόσμιας αγοράς καθώς και στην εξέλιξη των διαρκών διαπραγματεύσεων με τα συνεργαζόμενα τραπεζικά ιδρύματα αναφορικά με την αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων που έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμες.

Ειδικά για τον κίνδυνο ρευστότητας στοιχεία που μπορούν να τον αυξήσουν είναι τα εξής:

- Η μη επιτυχής ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του δανεισμού (βλέπε σχετικά την υπ' αριθμ. 6 σημείωση).
- Η ενδεχόμενη μη συμμόρφωση του Ομίλου με περιοριστικές ρήτρες και άλλες προϋποθέσεις σε υφιστάμενες ή μελλοντικές δανειακές συμβάσεις ή συμφωνίες συνδεόμενες ή όχι με την αναδιάρθρωση του δανεισμού.
- Η μη ρύθμιση ή/και τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ασφαλιστικών εισφορών και φόρων-τελών.
- Η συνέχιση των παρουσών δύσκολων συνθηκών άντλησης ρευστότητας στην ελληνική αγορά μέσω της λειτουργικής, επενδυτικής ή χρηματοδοτικής της δραστηριότητας καθώς και
- Η τυχόν περαιτέρω επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών καθώς και των ειδικότερων συνθηκών των κλάδων που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Παράλληλα παρατίθενται στοιχεία σε σχέση με τη δυνατότητα ρευστοποίησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

31/12/2019	Ο Όμιλος			Σύνολο
	Εντός 12 μηνών	Από 1 έως 5 έτη	Αργότερα από 5 έτη	

Εμπορικές υποχρεώσεις	11.828.411	0	0	11.828.411
Τραπεζικός Δανεισμός	31.153.748	0	7.275.029	38.428.777
Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	103.265	83.244	0	186.509
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	6.399.944	0	0	6.399.944
Λοιπές υποχρεώσεις	4.188.266	6.823.609	0	11.011.875
Σύνολο	53.673.634	6.906.853	7.275.029	67.855.517

31/12/2018	Εντός 12 μηνών	Από 1 έως 5 έτη	Αργότερα από 5 έτη	Σύνολο
Εμπορικές υποχρεώσεις	8.341.571	0	0	8.341.571
Τραπεζικός Δανεισμός	22.123.834	4.636.765	9.210.039	35.970.638
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	5.942.177	0	0	5.942.177
Λοιπές υποχρεώσεις	4.388.571	4.655.856	0	9.044.427
Σύνολο	40.796.153	9.292.621	9.210.039	59.298.813

δ) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η μεγάλη πλειοψηφία των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγονται κυρίως σε Ευρώ. Μέρος των αγορών εμπορευμάτων του Ομίλου πραγματοποιούνται σε Δολάριο Αμερικής, η άμεση πληρωμή των οποίων μειώνει σημαντικά τον συναλλαγματικό κίνδυνο. Επίσης δεν υπάρχουν δανειακές υποχρεώσεις σε έτερο πλην του Ευρώ νόμισμα. Ως εκ τούτου η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τους συναλλαγματικούς κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών μέτρων.

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31η Δεκεμβρίου 2019 και την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		
	EUR	GBP	BGN
31η Δεκεμβρίου 2019			
Εμπορικές απαιτήσεις	6.887.495	335.765	167.465
Δάνεια	(38.428.777)	0	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	(12.408.699)	(62.240)	(199.698)
Καθαρή έκθεση συναλλαγματικού κινδύνου	(32.907.573)	273.525	(32.233)

	EUR	GBP	BGN
31η Δεκεμβρίου 2018			
Εμπορικές απαιτήσεις	17.501.545	522.374	498.744
Δάνεια	(35.970.638)	0	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	(8.062.834)	(244.441)	(34.296)
Καθαρή έκθεση συναλλαγματικού κινδύνου	(26.531.928)	277.933	464.448

6. Δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας

Ο Όμιλος τα τελευταία έτη έχει επηρεαστεί σημαντικά από την οικονομική συγκυρία του ευρύτερου οικονομικού περιβάλλοντος καθώς και των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται. Η αρνητική συγκυρία κορυφώθηκε με τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την εξάπλωση της πανδημίας COVID-19 και τους απαραίτητους περιορισμούς μετακινήσεων και επαφών. Οι εξελίξεις αυτές έχουν επηρεάσει και αναμένεται να επηρεάσουν και στο άμεσο μέλλον, αρνητικά τα αποτελέσματα, την ρευστότητα και τη λειτουργία του Ομίλου κυρίως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης 2020.

Ειδικότερα, η απαγόρευση λειτουργίας καταστημάτων και μετακινήσεων προσωπικού και αγοραστικού κοινού, καθώς και η αναπόφευκτη μείωση καταναλωτικού ενδιαφέροντος, είναι οι κύριες πηγές των άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων στα έσοδα του Ομίλου.

Λόγω της υφιστάμενης μεταβλητότητας των δεδομένων και των προβλέψεων αναφορικά με τα αποτελέσματα και την εξέλιξη των επιπτώσεων της πανδημίας, η Διοίκηση του Ομίλου σύστησε ειδική ομάδα εργασίας και διενεργεί σχετικές αξιολογήσεις και πλάνα δράσης σε τακτική βάση.

Η Διοίκηση του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει με ακρίβεια τις συνέπειες της πανδημίας στα οικονομικά αποτελέσματα και εν γένει στη δραστηριότητα του Ομίλου με το δεδομένο ότι αυτές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη διάρκεια και έκταση της κρίσης και των απαραίτητων περιορισμών μετακινήσεων και λειτουργίας της αγοράς.

Σε επίπεδο χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου οι παραπάνω οικονομικές συγκυρίες είχαν μεταξύ άλλων τις εξής συνέπειες:

- τα ίδια κεφάλαια να καταστούν αρνητικά κατά ένα σημαντικό ποσό, και ως εκ τούτου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ.4 του άρθρου 119 του Ν.4548/2018.
- το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων κατά το ποσό € 41,5 εκ και € 33,7 εκ αντίστοιχα. Στις βραχυπρόθεσμες αυτές υποχρεώσεις περιλαμβάνονται τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που ανέρχονται σε € 31 εκ και € 22,5 εκ αντίστοιχα.

Η Διοίκηση του Ομίλου, παρόλες τις παραπάνω σημαντικές αρνητικές συγκυρίες εκτιμά ότι ο Όμιλος, βοηθούμενος από την αναμενόμενη επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας μετά την πανδημία, τη συνέχιση της προ πανδημίας, αναπτυξιακής πορείας της χώρας, την αύξηση της επαγγελματικής απασχόλησης και την ενίσχυση της εγχώριας καταναλωτικής διάθεσης, θα ανακτήσει πωλήσεις και μερίδια αγορών κυρίως στους κλάδους της εμπορίας – διανομής - καταναλωτικών αγαθών και προϊόντων τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας. Στα πλαίσια αυτά αναφέρεται πως τον Αύγουστο 2019 η εταιρία υπέγραψε συμβάσεις για τη διανομή των προϊόντων Samsung, Huawei & Sony που εντούτοις δεν έχουν ενεργοποιηθεί έως σήμερα λόγω των επιπτώσεων του covid-19.

Βασική και απαραίτητη παράμετρος για τους παραπάνω σχεδιασμούς είναι η επιτυχής αντιμετώπιση των σημαντικών προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, προϋπόθεση της οποίας αποτελεί η επιτυχής εξέλιξη στις προσπάθειες της Διοίκησης για νέα ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και η τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ασφαλιστικών εισφορών και φόρων-τελών.

Η διοίκηση του Ομίλου με σκοπό την παραπάνω ρύθμιση βρίσκεται αυτήν την περίοδο σε διαρκείς συζητήσεις με τα συνεργαζόμενα τραπεζικά ιδρύματα, η εξέλιξη των οποίων δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ασφάλεια.

Να σημειωθεί ότι ως επιτυχές αποτέλεσμα σε προηγούμενες διαπραγματεύσεις ο Όμιλος είχε υπογράψει στις 30.06.2017 αρχική συμφωνία θέσης βασικών όρων ρύθμισης δανεισμού με την Τράπεζα EUROBANK, η οποία μεταξύ άλλων προέβλεπε τη διαγραφή τόκων υπερημερίας και κεφαλαίου, με αποτέλεσμα η οφειλή της Εταιρείας στη συγκεκριμένη τράπεζα να μειωθεί κατά πολύ.

Σημαντική προϋπόθεση της παραπάνω συμφωνίας ήταν η Εταιρεία να προχωρήσει σε συναινετική εκποίηση μέρους του ενεργητικού που ήταν προσημειωμένο υπέρ της Τράπεζας για την αποπληρωμή μέρους του δανεισμού. Στα πλαίσια υλοποίησης της ανωτέρω προϋπόθεσης, η Εταιρεία προέβη στην πώληση του 37,5% που κατείχε στην συγγενή επιχείρηση της ΕΝΑΛΕΝ Α.Ε και στην πώληση του 50% που κατείχε στην συγγενή επιχείρηση της ΣΚΡΟΥΤΖ Α.Ε.

Σε εκτέλεση της από 30.06.2017 Συμφωνίας Θέσης Βασικών Όρων Ρύθμισης Δανεισμού, στις 22.12.2017 υπογράφηκε ιδιωτικό συμφωνητικό ρύθμισης οφειλών της Εταιρείας με την Τράπεζα EUROBANK. Για την ολοκλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της εν λόγω σύμβασης για τη ρύθμιση του δανεισμού, απομένει την 31/12/19 η πώληση του 13,45% που κατέχει η Εταιρεία στην συγγενή επιχείρηση ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ BUSINESS CONSULTING ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε. (και είναι ενεχυριασμένο στην Τράπεζα EUROBANK) και η

μεταβίβαση του ακινήτου της Εταιρείας επί της οδού Αριστοτέλους στις Αχαρνές στην Τράπεζα EUROBANK (η οποία διατηρεί σήμερα α' προσημείωση υποθήκης επ' αυτού). Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ως «Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», συνολικής αξίας € 1.232.144. Το εν λόγω ακίνητο εκπλειστηριάστηκε το 2019 έναντι τελικής αξίας € 932.144, και 28/2/2020 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των τίτλων του στα υποθηκοφυλακεία, οπότε και επίσημα μεταβιβάστηκε η ιδιοκτησία του στην τράπεζα. Η εταιρία εντός του μήνα Σεπτεμβρίου 2019 εισέπραξε εξ αυτού ποσό € 233χιλ για την πληρωμή ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών. Η συμμετοχή στην συγγενή επιχείρηση ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ συμφωνήθηκε να μεταβιβαστεί σε ενδιαφερόμενους αγοραστές από τη Διοίκηση της Εταιρείας, με βάση πρακτικό της 18/6/2020, έναντι αξίας € 300 χιλ. Αναμένεται να υπογραφούν και τα σχετικά συμβόλαια εντός των επόμενων ημερών.

Σημειώνεται πως το ποσό του παραγεγραμμένου δανεισμού που ενδέχεται να αναβιώσει σε περίπτωση που δεν επανα-ρυθμιστούν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την EUROBANK, ανέρχεται στο ποσό των € 7.572.040.

Επίσης, η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με την ALPHA BANK για αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου (ΜΟΔ) ποσού € 10 εκατ. περίπου και τη μετατροπή του σε προνομιούχες μετοχές με τελικό στόχο την κεφαλαιοποίηση αυτών. Διευκρινίζεται πως το δάνειο αυτό είναι καταβλητέο το 2026, βάσει της εν ισχύ σύμβασης χρηματοδότησης. Το συμβατικό επιτόκιο είναι σταθερό 1,5% για όλη την διάρκεια του εν λόγω δανείου. Στη διαπραγμάτευση προστέθηκε τώρα και το δάνειο αξίας € 3,5εκ, για το οποίο η Εταιρεία δεν κατάφερε να πληρώσει τους οφειλόμενους τόκους και κατέστη ληξιπρόθεσμο από την 30/6/2019 (μεταφέρθηκε στις «Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις», ενώ σημειώνεται πως συμβατικά λήξει τη 31/12/2020).

Επίσης λόγω της διαμόρφωσης των νέων δεδομένων αναφορικά με τις άμεσα απαιτητές ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας προέκυψαν επιπλέον επιβαρύνσεις «χρηματοοικονομικών εξόδων» για τη παρουσιαζόμενη χρήση 2019 ποσού αξίας € 864 χιλ.

Τέλος, η Εταιρεία βρίσκεται ακόμα σε διαπραγματεύσεις με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για την ρύθμιση του δανεισμού της ποσού την 31/12/2019 € 14 εκ χωρίς καμιά ουσιαστική εξέλιξη μέχρι σήμερα.

Αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου ATCOM ποσού € 7,7 εκ. που επίσης έχουν καταστεί άμεσα απαιτητές από τις πιστώτριες τράπεζες (EUROBANK, ALPHA BANK και ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ), ο Όμιλος βρίσκεται αυτή την περίοδο σε σχετικές διαπραγματεύσεις. Να σημειωθεί ότι για την παραπάνω θυγατρική εταιρεία την 30/12/2019 εγκρίθηκε η υπαγωγή της στο Ν.4469/2017 για τον «Εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων».

Ως αποτέλεσμα της στασιμότητας των ανωτέρω διαπραγματεύσεων με τα τραπεζικά ιδρύματα και της επιδείνωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων το 2020, η Εταιρεία δεν κατάφερε να εξασφαλίσει το 2020 εγγυητικές επιστολές από αυτές ώστε να συμμετάσχει σε διαγωνισμούς του Δημοσίου. Ως αποτέλεσμα αυτού, το έσοδο από το τομέα των «Υπηρεσιών Ανθρώπινου Δυναμικού» αναμένεται το β' 6μηνο του 2020 να μειωθεί δραστικά. Οι εν λόγω υπηρεσίες απέφεραν στην Εταιρεία στην παρουσιαζόμενη χρήση 2019 έσοδα της τάξης των € 4,8 εκ. και στην προηγούμενη χρήση 2018 € 8,4 εκ..

Σε τακτοποίηση λοιπών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, εκτός δανείων, την 28/5/2019 η Εταιρεία πέτυχε τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τον Ν. 4611/19, αξίας € 3.843.238. Σύμφωνα με αυτήν, το οφειλόμενο ποσό, μετά τόκων και πρόσθετων τελών, θα αποπληρωθεί σε 120 δόσεις.

Να σημειωθεί ότι, η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, στην από 24/7/2019 συνεδρίαση της, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας έχουν καταστεί αρνητικά και την συνεπακόλουθη εφαρμογή του άρθ. 119 παρ. 4 του ν. 4548/2018, το οποίο προβλέπει τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης των μετόχων για λύση της Εταιρείας ή υιοθέτηση άλλου μέτρου. Στην εν λόγω συνεδρίαση αναφέρθηκε πως «η Εταιρεία θεωρεί ότι τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας θα βελτιωθούν εντός της τρέχουσας χρήσης καθώς η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις και αναμένει την τελική έγκριση από την ALPHA BANK και την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για την ρύθμιση του δανεισμού της που θα περιλαμβάνει την διαγραφή τόκων υπερημερίας και κεφαλαίου. Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι οι ανωτέρω συμφωνίες θα ολοκληρωθούν εντός της επόμενης χρήσης μέχρι την

31/12/2019 και οι διαφορές εύλογης αξίας που θα προκύψουν θα ενισχύσουν τα ίδια κεφάλαια. Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι θα προκύψει σημαντική θετική επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας. Σε περίπτωση όπου η ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων από την αναδιάρθρωση του δανεισμού δεν επαρκεί τότε η διοίκηση θα προτείνει μέτρα για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.» Έως και την 30/6/2020 δεν έχει γίνει σχετική επαναληπτική έκτακτη ΓΣ για το εν λόγω θέμα.

Η εκτίμηση της Διοίκησης είναι ότι παρόλη τη μη ύπαρξη μέχρι σήμερα ουσιαστικής εξέλιξης στις διαπραγματεύσεις με τις πιστώτριες τράπεζες, ευελπιστεί ότι αυτές, προσαρμοσμένες στις τρέχουσες αρνητικές συγκυρίες που απορρέουν κυρίως από την πανδημία του COVID-19, θα συνεχιστούν και θα οδηγήσουν σε ρυθμίσεις που θα καταστήσουν βιώσιμη τη δραστηριότητα του Ομίλου στο άμεσο τουλάχιστον μέλλον.

7. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Ο Όμιλος διαθέτει τρεις στρατηγικούς τομείς δραστηριοποίησης, α) εμπόριο και διανομή, β) λογισμικό και γ) ενέργεια.

Οι παραπάνω λειτουργικοί τομείς παρακολουθούνται από τον επικεφαλής των λήψεων επιχειρηματικών και στρατηγικών αποφάσεων του Ομίλου (Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου).

Η πληροφόρηση που σχετίζεται με κάθε τομέα της αναφοράς ορίζεται παρακάτω. Τα «αποτελέσματα προ φόρων» αποτελούν για τη Διοίκηση το πιο κατάλληλο κριτήριο αποδοτικότητας του κάθε τομέα.

Τα αποτελέσματα κατά τομέα δραστηριότητας του Ομίλου για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος 1/1-31/12/2019					
	Εμπόριο και διανομή	Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού	Λογισμικό	Ενέργεια	Σύνολο
Πωλήσεις					
Σε τρίτους	27.276.338	4.818.502	8.379.222	1.136.410	41.610.472
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(1.378.830)	0	(33.973)	0	(1.412.803)
Καθαρές πωλήσεις	25.897.508	4.818.502	8.345.249	1.136.410	40.197.669
Αποτελέσματα					
Κέρδη προ φόρων	(18.337.409)	96.370	(3.646.713)	(29.265)	(21.917.017)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	27.534	0	30	0	27.564
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(2.926.267)	0	(654.944)	(346)	(3.581.557)
Επενδυτικά αποτελέσματα	(376.431)	0	307	0	(376.124)
Αποσβέσεις	710.559	0	561.396	0	1.271.956
EBITDA	(14.371.281)	96.370	(2.430.710)	(28.919)	(16.734.540)

Ο Όμιλος 1/1-31/12/2018					
	Εμπόριο και διανομή	Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού	Λογισμικό	Ενέργεια	Σύνολο
Σε τρίτους	37.828.326	8.361.330	8.972.895	999.878	56.162.429
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(108.485)	0	(1.082.312)	(515.511)	(1.706.308)

Καθαρές πωλήσεις	37.719.841	8.361.330	7.890.583	484.367	54.456.121
Αποτελέσματα					
Κέρδη προ φόρων	(8.078.971)	167.227	(1.587.195)	163.083	(9.335.856)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	13.071.345		4	0	13.071.349
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(1.718.399)		(579.565)	(569)	(2.298.533)
Επενδυτικά αποτέλεσμα	293.230		(441)		292.789
Αποσβέσεις	673.930	0	788.725	0	1.462.655
EBITDA	(19.072.166)	167.227	(218.468)	163.652	(18.959.755)

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τις κεφαλαιακές δαπάνες και τις αποσβέσεις των λειτουργικών τομέων του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και 31^η Δεκεμβρίου 2018:

	Ο Όμιλος 31/12/2019				
	Εμπόριο και διανομή	Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού	Λογισμικό	Ενέργεια	Σύνολο
Περιουσιακά στοιχεία	10.584.825	0	8.072.080	382.328	19.039.233
Υποχρεώσεις	54.083.673	15.442	14.000.282	419.168	68.518.565
Κεφαλαιακές δαπάνες	99.142	0	552.347	0	651.489

	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2018				
	Εμπόριο και διανομή	Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού	Λογισμικό	Ενέργεια	Σύνολο
Περιουσιακά στοιχεία	19.754.656	0	12.656.356	325.107	32.736.119
Υποχρεώσεις	45.747.274	7.975	14.076.533	331.914	60.163.696
Κεφαλαιακές δαπάνες	260.149	0	576.591	0	836.740

8. Ενσώματες ακινητοποιήσεις και Δικαιώματα Χρήσης

Η συμφωνία της λογιστικής αξίας των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικ ά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.255.579	2.536.246	42.648	761.562	5.356.023	9.952.058
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(1.575.539)	(42.066)	(714.817)	(4.530.944)	(6.863.365)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.255.579	960.707	582	46.745	825.079	3.088.693
Προσθήκες	0	1.446	0	18.130	79.566	99.142
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	(243.088)	0	(8.345)	(81.926)	(333.360)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(37.244)	(238)	(24.656)	(315.241)	(377.379)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	243.088	0	6.238	81.926	331.253
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	1.255.579	2.294.603	42.648	771.347	5.353.662	9.717.839
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(1.369.694)	(42.304)	(733.235)	(4.764.259)	(6.909.492)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	1.255.579	924.909	344	38.112	589.403	2.808.347

Η συμφωνία της λογιστικής αξίας των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.255.579	1.924.820	246.718	3.369.773	6.796.890
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(1.157.712)	(238.465)	(2.950.388)	(4.346.564)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	1.255.579	767.108	8.253	419.386	2.450.326
Προσθήκες	0	0	3.074	790	3.864
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	(243.088)	(2.675)	(81.926)	(327.690)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(19.953)	(6.226)	(235.044)	(261.223)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	243.088	2.675	81.926	327.690
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	1.255.579	1.681.732	247.117	3.288.637	6.473.065
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(934.577)	(242.016)	(3.103.505)	(4.280.098)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	1.255.579	747.155	5.101	185.132	2.192.967

Η κίνηση του λογαριασμού των Δικαιωμάτων Χρήσης Ενσώματων Παγίων εντός της χρήσης 2019 έχει ως ακολούθως για τον Όμιλο:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	0	0	0
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	107.905	145.474	253.379
Υπόλοιπο έναρξης μετά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	107.905	145.474	253.379
Προσθήκες	15.575	36.352	51.927
Αποσβέσεις περιόδου	(43.273)	(79.770)	(123.043)
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	123.480	181.826	305.306
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(43.273)	(79.770)	(123.043)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	80.207	102.056	182.263,19

Η κίνηση του λογαριασμού των Δικαιωμάτων Χρήσης Ενσώματων Παγίων εντός της χρήσης 2019 έχει ως ακολούθως για την Εταιρεία:

Η Εταιρεία		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	0	0
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	107.905	107.905
Υπόλοιπο έναρξης μετά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	107.905	107.905
Προσθήκες	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	(40.464)	(40.464)
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	107.905	107.905
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(40.464)	(40.464)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	67.441	67.441

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα κτίρια (εκτός των εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων) και τις εδαφικές εκτάσεις που κατέχει, σύμφωνα με την μέθοδο αναπροσαρμογής, ενώ τα υπόλοιπα πάγια στοιχεία σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας για τα κτίρια και τις εδαφικές εκτάσεις έχει καταταχθεί στο 3^ο επίπεδο προσδιορισμού εύλογης αξίας (βλέπε σχετικά την υπ' αριθμ.3 σημείωση).

Τεχνική αποτίμησης και σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Η επιμετρημένη εύλογη αξία των κτιρίων και των εδαφικών εκτάσεων στηρίζεται σε μελέτη που διενεργήθηκε σε παλαιότερα έτη με το δεδομένο ότι δεν προέκυψε ουσιώδης μεταβολή μέχρι και τη λήξη της παρουσιαζόμενης χρήσης 2019. Η εν λόγω μελέτη συντάχτηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή και βασίστηκε σε ενδείξεις της αγοράς που αφορούν παρόμοια ακίνητα, ενσωματώνοντας προσαρμογές για παράγοντες ειδικούς για τα αποτιμώμενα ακίνητα όπως μέγεθος των οικοπέδων και κτιρίων, χρήση, τοποθεσία και τυχόν βάρη.

Το σημαντικότερο μη παρατηρήσιμα δεδομένο για την παραπάνω διενεργηθείσα αποτίμηση σχετίζεται με τα ειδικά χαρακτηριστικά των εκτιμώμενων ακινήτων. Η βάση υπολογισμού της αποτίμησης εξαρτάται από παρατηρήσιμες συναλλαγές για παρόμοια ακίνητα που δεν ενσωματώνουν στο σύνολό τους τα εν λόγω ειδικά χαρακτηριστικά. Παρόλα αυτά η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι η αποτίμηση καταλήγει σε μια αντιπροσωπευτική αξία των ακινήτων.

Βάρη επί των ακινήτων

Επί των ακινήτων του Ομίλου υφίστανται εμπράγματα βάρη αξίας € 12.500.000 (σημείωση 41).

9. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η συμφωνία της λογιστικής αξίας των προσθηκών και των αποσβέσεων των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχουν ως εξής:

	Άδειες Λογισμικού	Δικαιώματα	Έξοδα ανάπτυξης	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	2.319.281	658.566	4.001.920	6.979.768
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(1.753.349)	(323.993)	(2.317.688)	(4.395.030)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	565.932	334.573	1.684.233	2.584.738
Προσθήκες	0	0	552.347	552.347
Αποσβέσεις περιόδου	(205.261)	(234.574)	(331.699)	(771.534)
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	2.319.281	658.566	4.554.267	7.532.114
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(1.958.610)	(558.567)	(2.649.386)	(5.166.562)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	360.671	99.999	1.904.881	2.365.552

Η συμφωνία της λογιστικής αξίας των προσθηκών και των αποσβέσεων των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας έχουν ως εξής:

	Άδειες Λογισμικού	Δικαιώματα/ Άδειες	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2019	721.556	658.566	1.380.122
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(524.211)	(423.993)	(948.203)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2019	197.345	234.573	431.919
Αποσβέσεις περιόδου	(82.239)	(234.574)	(316.813)
Λογιστική Αξία την 31/12/2019	721.556	658.566	1.380.122
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(606.450)	(658.566)	(1.265.016)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2019	115.106	0	115.106

10. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

10.1. Θυγατρικές επιχειρήσεις

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των θυγατρικών επιχειρήσεων που ελέγχονται από τον Όμιλο και τα οικονομικά στοιχεία τους ενσωματώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου:

Επωνυμία	Έδρα	Κύρια δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης	Σχέση συμμετοχής
ATCOM AE	Ελλάδα	Υπηρεσίες Λογισμικού & Διαδικτύου	75%	Ολική	Άμεση
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ ΑΕ	Ελλάδα	Εμπόριο & Διανομή	33%	Ολική	Άμεση
DIONIC CONSULTING MARKETING SERVICES AE	Ελλάδα	Ενέργεια	97%	Ολική	Άμεση
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	Ελλάδα	Ενέργεια	51%	Ολική	Άμεση
ATCOM BULGARIA LTD	Βουλγαρία	Υπηρεσίες Λογισμικού & Διαδικτύου	75%	Ολική	Έμμεση
SHOP 365 A.E.	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο	90%	Ολική	Άμεση
ATCOM INTERNET & MULTIMEDIA LIMITED	Μεγάλη Βρετανία	Υπηρεσίες Λογισμικού & Διαδικτύου	75%	Ολική	Έμμεση

Δεν υπάρχουν μεταβολές στη δομή του ομίλου σε σχέση με την 31/12/2018.

10.2. Σημαντική κρίση

Η Εταιρεία κατέχει συμμετοχικά δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν το 33% του συνόλου επί της θυγατρικής εταιρείας στο ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ ΑΕ παρόλα αυτά υφίσταται έλεγχος διότι υπάρχει, μέσω της διοικητικής δομής της θυγατρικής επιχείρησης, εξουσία ρύθμισης των οικονομικών και λειτουργικών πολιτικών της, ώστε να προκύπτουν οφέλη από τις δραστηριότητές της.

10.3. Θυγατρική εταιρεία με σημαντική μη ελεγχόμενη συμμετοχή

Ο Όμιλος κατέχει τον έλεγχο της θυγατρικής εταιρείας ATCOM Α.Ε. στην οποία συμμετέχει τρίτος με ποσοστό 25%.

Ανάλυση των δικαιωμάτων επί των συνολικών εσόδων του Ομίλου και καθαρής θέσης που αναλογεί στην εν λόγω συμμετοχή παρατίθεται παρακάτω:

Επωνυμία	Ποσοστό μη ελεγχόμενης συμμετοχής		Συνολικό έσοδο κατανεμόμενο στην μη ελεγχόμενη συμμετοχή		Σωρευτικό ποσό μη ελεγχόμενης συμμετοχής	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
ATCOM AE	75%	75%	(921.458)	(458.360)	(1.465.507)	(543.001)

Δεν δόθηκαν μερίσματα από τη μη ελεγχόμενη συμμετοχή κατά τη διάρκεια της αναφερόμενης περιόδου 2019 καθώς και στην συγκρίσιμη περίοδο 2018, λόγω των ζημιολογικών αποτελεσμάτων των τελευταίων ετών.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα βασικά οικονομικά κονδύλια (προ απαλοιφών ενοποίησης) της εν λόγω θυγατρικής όπως αυτά περιλήφθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου:

ATCOM AE		
	2019	2018
Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία	3.291.797	3.386.517
Κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία	4.584.519	8.239.276
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	7.876.316	11.625.794
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.888.425	1.027.966
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11.849.920	12.769.829
Σύνολο υποχρεώσεων	13.738.344	13.797.796
Καθαρή θέση που αναλογεί στη μητρική εταιρεία	(4.396.522)	(1.629.002)
Μη ελεγχόμενη συμμετοχή	(1.465.507)	(543.001)
	2019	2018
Πωλήσεις	8.229.671	8.563.927

ATCOM AE

	2019	2018
Αποτέλεσμα που αναλογεί στην μητρική εταιρεία	(2.764.374)	(1.375.079)
Αποτέλεσμα που αναλογεί στην μη ελεγχόμενη συμμετοχή	(921.458)	(458.360)
Συνολικά έσοδα που αναλογούν στην μητρική εταιρεία	(2.767.520)	(1.365.970)
Συνολικά έσοδα που αναλογούν στην μη ελεγχόμενη συμμετοχή	(922.507)	(455.324)

10.4. Ανάλυση και εξέλιξη του κονδυλίου

Ο λογαριασμός των συμμετοχών σε επίπεδο Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Ανάλυση λογιστικής αξίας στις μονάδες

Χρήση 2019					
Επωνυμία	Λογιστική αξία την	Μικτή λογιστική αξία	Ζημία απομείωσης	Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης	Λογιστική αξία την
ATCOM AE	4.246.542	4.246.542	0	0	4.246.542
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ AE	791.500	791.500	0	0	791.500
DIONIC CONSULTING MARKETING SERVICES AE	300.000	2.740.659	0	(2.440.659)	300.000
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ AE	96.390	96.390	0	0	96.390
DIONIC PARTICIPATION LTD	300.000	1.355.624	(300.000)	(1.055.624)	0
SHOP 365 A.E.	336.003	336.003	0	0	336.003
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΕΒΕ - ΑΥΛΩΝΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε.	4.995	4.995	(-4.995)	0	0
Σύνολο	6.075.430	9.571.713	(304.995)	(3.496.283)	5.770.435

Χρήση 2018

Επωνυμία	Λογιστική αξία την έναρξη της χρήσης	Μικτή λογιστική αξία	Αύξηση κεφαλαίου	Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης	Λογιστική αξία την λήξη της χρήσης
ATCOM AE	4.246.542	4.246.542	0	0	4.246.542
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ AE	791.500	791.500	0	0	791.500
DIONIC CONSULTING MARKETING SERVICES AE	300.000	2.740.659	0	(2.440.659)	300.000
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ AE	96.390	96.390	0	0	96.390
DIONIC PARTICIPATION LTD	300.000	1.355.624	(300.000)	(1.055.624)	0
SHOP 365 A.E.	336.003	336.003	0	0	336.003
ΝΤΙΟΝΙΚ ΑΕΒΕ - ΑΥΛΩΝΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Ε.	4.995	4.995	(4.995)	0	0
Σύνολο	6.075.430	9.571.713	(304.995)	(3.496.283)	5.770.435

Η εξέλιξη του κονδυλίου αναλύεται ως εξής:

Η Εταιρεία

	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	5.770.435	6.075.430
Απομείωση συμμετοχών	0	(304.995)
Υπόλοιπο λήξεως	5.770.435	5.770.435

10.5. Έλεγχος απομείωσης

Η Εταιρεία διενεργεί ελέγχους απομείωσης σε όλες τις συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις για τις οποίες υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση. Τέτοια περίπτωση αποτέλεσε η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρεία ATCOM A.E.

Ως ανακτήσιμο ποσό για την συμμετοχή λήφθηκε η αξία λόγω χρήσης (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που προκύπτουν από οικονομικό προϋπολογισμό ο οποίος έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, πιστοποιηθεί από ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία και καλύπτουν αναλυτική πενταετή περίοδο. Βασικές παραδοχές αποτελούν ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές, το επιτόκιο προεξόφλησης καθώς και το προϋπολογιζόμενο μικτό περιθώριο κέρδους.

Οι αξίες που αποδίδονται στις βασικές παραδοχές αντανakλούν την εμπειρία του παρελθόντος και είναι σύμφωνες προς τις εξωτερικές πηγές πληροφόρησης. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές και τα μικτά κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με τα μεγέθη που πραγματοποιήθηκαν το αμέσως προηγούμενο έτος καθώς και στο τρέχον έτος προσαρμοσμένα κατά την προσδοκώμενη βελτίωση απόδοσης.

11. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

11.1. Συγγενείς επιχειρήσεις

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων των οποίων τα οικονομικά στοιχεία ενσωματώνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της Καθαρής Θέσης:

Επωνυμία	Έδρα	Κύρια δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΦΟΡΜΙΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπόριο	20%	Καθαρή θέση
I.M.C.G. BRANDS Α.Ε.	Ελλάδα	Συμβουλές επικοινωνίας	30%	Καθαρή θέση

Δεν υπάρχουν μεταβολές στις συγγενείς εταιρείες σε σχέση με την 31/12/2018.

11.2. Συμφωνία λογιστικής αξίας συμμετοχών

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Επωνυμία	Ο Όμιλος				
	Ανάλυση λογιστικής αξίας στις μονάδες				
	Χρήση 2019				
	Λογιστική αξία την έναρξη της χρήσης	Μικτή λογιστική αξία	Μερίδιο στην μεταβολή της καθαρής περιουσίας	Συσσωρευμένη ζημία απομείωσης	Λογιστική αξία την λήξη της χρήσης
I.M.C.G. BRANDS Α.Ε.	73.197	288.000	21.257	(214.803)	94.454
ΦΟΡΜΙΩΝ Α.Ε.	1.661	13.600	(1.661)	0	13.600
Σύνολο	74.858	299.263	19.596	(243.900)	108.054

Αναφέρεται πως το 2018 η PIONEER FIELD INC LIMITED αναταξινομήθηκε στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων», καθώς η συμμετοχή της Εταιρείας στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής είναι κάτω του 20%. Το 2019 η εν λόγω συμμετοχή απομειώθηκε πλήρως.

11.3. Εξέλιξη του κονδυλίου

Η εξέλιξη του κονδυλίου αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	74.858	60.371	48.900	55.363
Αύξηση/(μείωση) ποσοστού σε υφιστάμενες επενδύσεις	13.600	0	13.600	0
Μεταφορά από συγγενείς	0	(6.463)	0	(6.463)
Κέρδος/(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	19.596	20.950	0	0

12. Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Ο λογαριασμός την 31/12/2019 αφορά την αξία των εξής συμμετοχικών τίτλων:

- Κατά ποσό € 429 (2017: € 121) επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
- Κατά ποσό € 452.843 (2018: € 452.843) επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Οι επενδύσεις αυτές επιμετρήθηκαν στο κόστος τους το οποίο εκτιμάται ότι δεν υπερβαίνει ουσιαστικά την αξία ρευστοποίησης τους.

13. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δοσμένες εγγυήσεις	43.677	53.526	7.426	7.426
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	905.732	180.000	865.884	0
Σύνολο	949.408	233.526	873.309	7.426

Οι απαιτήσεις αυτές πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης.

14. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή λογιστική αξία	903.832	3.380.391	0	2.325.800

Η διαφορά αποτίμησης στη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας, σχηματίζεται για απαξιωμένα και ελαττωματικά προς καταστροφή εμπορεύματα. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εμπορευμάτων των εταιρειών του ομίλου εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και η αρνητική διαφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις επί των αποθεμάτων του Ομίλου έναντι δανεισμού ή άλλων υποχρεώσεων.

15. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρίας, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πελάτες	47.058.936	39.275.249	36.642.051	28.575.843
Γραμμάτια εισπρακτέα	8.500	33.902	0	0
Γραμμάτια σε καθυστέρηση	66.269	66.269	0	0
Επιταγές εισπρακτέες	457.907	511.660	3.500	40.000
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(40.559.034)	(23.364.417)	(34.186.457)	(18.238.022)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	7.032.579	16.522.663	2.459.094	10.377.821

Η ανάλυση και η κίνηση του λογαριασμού «προβλέψεις απομείωσης» έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	(23.364.416)	(17.459.545)	(18.238.021)	(14.476.494)
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	14.476.264	0	14.476.264
Πρόσθετες προβλέψεις	1.668.372)	(13.829.810)	(10.210.172)	(13.186.467)
Επίδραση ΔΠΧΑ 9	(5.526.245)	(6.551.325)	(5.738.263)	(5.051.325)
Υπόλοιπο λήξης	(40.559.034)	(23.364.416)	(34.186.457)	(18.238.021)

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών απομείωσης, σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις, για τον προσδιορισμό των οποίων χρησιμοποιείται πίνακας χρονολογικής ανάλυσης και ποσοστών με τη χρήση ιστορικών δεδομένων (3 ετών) και εύλογων προβλέψεων.

Η αναγνώριση των πιστωτικών ζημιών δεν εξαρτάται πλέον από την αρχική αναγνώριση της κάθε απαίτησης. Αντίθετα, ο Όμιλος εξετάζει ένα ευρύτερο φάσμα πληροφοριών κατά την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου και τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, συμπεριλαμβανομένων των παρελθόντων γεγονότων, των τρεχουσών συνθηκών, εύλογων και υποστηρικτικών προβλέψεων που επηρεάζουν την αναμενόμενη είσπραξη των μελλοντικών ταμειακών ροών του μέσου.

Η ανάλυση των προβλέψεων επί των εμπορικών απαιτήσεων με βάση τα ενήμερα και σε καθυστέρηση υπόλοιπα παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Ο Όμιλος					
	31/12/2019			31/12/2018		
	Λογιστική αξία	Πρόβλεψη απομείωσης	Απομειωμένη αξία	Λογιστική αξία	Πρόβλεψη απομείωσης	Απομειωμένη αξία
Πελάτες που δεν είναι σε καθυστέρηση	6.574.672	0	6.574.672	15.977.100	0	15.977.100
Πελάτες με κίνηση στην περίοδο σε καθυστέρηση	16.456.209	16.456.209	0	9.468.338	9.468.338	0
Πελάτες χωρίς κίνηση στην περίοδο σε καθυστέρηση	24.036.556	24.036.556	0	13.829.810	13.829.810	0
Αξιόγραφα εισπρακτέα	457.907	0	457.907	545.563	0	545.563
Αξιόγραφα σε καθυστέρηση	66.269	66.269	0	66.269	66.269	0
Σύνολο	47.591.613	40.559.034	7.032.579	39.887.080	23.364.417	16.522.663

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων συμπίπτουν περίπου με τις λογιστικές αξίες. Ομοίως η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εγγυήσεις και πιστωτικές ενισχύσεις, ταυτίζεται με τις λογιστικές αξίες των απαιτήσεων.

16. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	18.548	41.207	0	20.000
Απαιτήσεις από Φ.Π.Α.	1.497	2.436	400	400
Προκαταβολές σε προμηθευτές	578.075	630.455	27.876	66.994
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	470.830	524.329	467.470	348.817
Χρεώστες διάφοροι	1.313.432	1.657.895	743.630	1.003.313
Απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες	4.760	6.045	0	0
Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	(1.228.733)	(1.062.235)	(829.860)	(800.884)

Καθαρές λοιπές απαιτήσεις

1.158.409

1.800.132

409.516

638.641

Η ανάλυση και η κίνηση του λογαριασμού «προβλέψεις απομείωσης» έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	(1.062.236)	(3.384.284)	(800.884)	(3.133.720)
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	2.736.746		2.736.746
Πρόσθετες προβλέψεις	0	(188.884)		(178.096)
Επίδραση ΔΠΧΑ 9	(166.498)	(225.813)	(28.977)	(225.813)
Υπόλοιπο λήξης	(1.228.733)	(1.062.236)	(829.860)	(800.884)

Η ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων με βάση τα ενήμερα και σε καθυστέρηση υπόλοιπα παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Λοιπές Απαιτήσεις Ομίλου	Ο Όμιλος					
	31/12/2019			31/12/2018		
	Λογιστική αξία	Πρόβλεψη απομείωσης	Απομειωμένη αξία	Λογιστική αξία	Πρόβλεψη απομείωσης	Απομειωμένη αξία
Χρεώστες διάφοροι που δεν είναι σε καθυστέρηση	667.534	0	667.534	1.232.160	0	1.232.160
Ελληνικό Δημόσιο	20.045	0	20.045	43.643	0	43.643
Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	470.830	0	470.830	524.329	0	524.329
Χρεώστες διάφοροι σε καθυστέρηση	1.228.733	1.228.733	0	1.062.235	1.062.235	0
Σύνολο	2.387.142	1.228.733	1.158.409	2.862.367	1.062.235	1.800.132

17. Λοιπά κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Αγορές υπό παραλαβή	0	3.627	0	0
Έξοδα επομένων χρήσεων	200.757	121.711	114.689	6.151
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	235.754	1.247.422	0	110.449
Λοιπές προκαταβολές	99.821	0	0	0
Απαιτήσεις από εκπτώσεις αγορών	40.404	0	0	0
Σύνολο	576.737	1.372.759	114.689	116.601

Το κονδύλι «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» στην παρουσιαζόμενη χρήση 2019 και στην συγκρίσιμη χρήση αφορά σχεδόν στο σύνολο του παροχή υπηρεσιών από την θυγατρική εταιρεία ATCOM A.E..

18. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Διαθέσιμα στο ταμείο	55.065	69.471	2	0
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε €	1.000.962	818.913	434.772	189.532
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε ΞΝ	12.063	557.276	0	538.778

Δεσμευμένες βραχυπρόθεσμες
προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις

Δεσμευμένες καταθέσεις

Σύνολο

813	831	813	831
151.260	129.648	0	0
1.220.163	1.576.140	435.587	729.142

Οι δεσμευμένες καταθέσεις αποτελούν εγγύηση έναντι δανεισμού του Ομίλου.

19. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση την 31/12/2019 αφορούν την αξία της συμμετοχής της Εταιρείας στη συγγενή εταιρεία DIADIKASIA BUSINESS CONSULTING ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε., την οποία η Εταιρεία μεταβίβασε εντός της τρέχουσας χρήσης 2020 στα πλαίσια πλήρωσης όρων της αναδιάρθρωσης του δανεισμού του Ομίλου που βρίσκεται σε εξέλιξη (βλέπε σχετικά τις υπ' αριθμ. 6 και 11.1 σημειώσεις). Περιλαμβάνεται επίσης ακίνητο (οικόπεδο και κτίριο) στην Αχαρνές (Αριστοτέλους 95) το οποίο εκπλειστηριάστηκε μέσα στο 2019 στα πλαίσια πλήρωσης όρων της αναδιάρθρωσης του δανεισμού της. Η μεταβίβαση των τίτλων ιδιοκτησίας του ακινήτου ολοκληρώθηκε το 2020.

Συγκεκριμένα η ανάλυση των κονδυλίου έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Αξία αποτίμησης ακινήτου στις Αχαρνές	932.144	932.575	932.144	932.575
Αξία συμμετοχής στη συγγενή επιχείρηση DIADIKASIA BUSINESS CONSULTING Α.Ε.	300.000	676.000	300.000	676.000
Σύνολο	1.232.144	1.608.575	1.232.144	1.608.575

20. Ίδια κεφάλαια

i. Μετοχικό κεφάλαιο και κεφάλαιο υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο και το υπέρ το άρτιο του Ομίλου και της Εταιρείας δεν παρουσίασε μεταβολές στην τρέχουσα χρήση 2019.

	Αριθμός μετοχών	Αξία / μετοχή	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο κεφαλαίου
01.01.2019	5.867.311	0,30	1.760.193	11.348.609	13.108.802
Μεταβολή	0	0	0	0	0
31.12.2019	5.867.311	0,30	1.760.193	11.348.609	13.108.802

Σημειώνεται ότι η Γενική Συνέλευση στις 10.3.2017 αποφάσισε την έκδοση ενός Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου σύμφωνα με το άρθρο 3α του κ.ν. 2190/20 και το άρθρο 8 του ν.3156/2003 συνολικής ονομαστικής αξίας (κεφαλαίου) έως ποσού Ευρώ δώδεκα εκατομμυρίων (€ 12.000.000) με το οποίο θα χορηγείται στους ομολογιούχους δανειστές δικαίωμα μετατροπής των ομολογιών της σε κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου μετοχές της Εταιρείας.

ii. Ίδιες Μετοχές

Η εταιρεία δεν κατέχει την 31η Δεκεμβρίου 2019 ίδιες μετοχές, ούτε τη προηγούμενη χρήση.

iii. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ανάλυση αποθεματικών	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018

Τακτικό και Λοιπά αποθεματικά	1.127.478	1.127.478	1.094.949	1.094.949
Σύνολο	1.127.478	1.127.478	1.094.949	1.094.949

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

21. Δανεισμός

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	31.152.553	22.123.834	22.539.559	13.844.937
Βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές μισθώσεις	103.265	0	40.770	0
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	7.275.029	13.846.804	7.275.029	13.846.804
Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτικές μισθώσεις	83.244	0	28.307	0
Σύνολο υποχρεώσεων	38.614.092	35.970.638	29.883.665	27.691.741

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εμπρόθεσμα δάνεια				
Έως 1 έτος	0	2.048.667	0	1.315.571
2 - 5 έτη	0	4.636.765	0	4.636.765
5 έτη και άνω	7.275.029	9.210.039	7.275.029	9.210.039
Σύνολο υποχρέωσης σε δάνεια	7.275.029	15.895.471	7.275.029	15.162.375
Βραχυπρόθεσμα δάνεια υπό ρύθμιση	31.152.553	20.075.167	22.539.559	12.529.366
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης				
Έως 1 έτος	103.265	0	40.770	0
2 - 5 έτη	83.244	0	28.307	0
Σύνολο Υποχρεώσεων σε χρηματοδοτικές μισθώσεις	186.509	0	69.077	0

Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται σε διαρκείς διαπραγματεύσεις με τα συνεργαζόμενα τραπεζικά ιδρύματα για την αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων που έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμες. Τα αποτελέσματα των μέχρι τώρα συζητήσεων, οι προϋποθέσεις και οι προοπτικές της εν λόγω αναδιάρθρωσης αναφέρονται στην ανωτέρω υπ αριθμ. 6 σημείωση.

Το μέσο επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου και της Εταιρίας για το 2019 είναι 9% και 5,85% αντίστοιχα (2018: 7,39% και 4,61% αντίστοιχα).

22. Αναβαλλόμενος φόρος

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστές διαφορές, έχουν ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)

Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία	225.615	22.639	0	248.254	(867.432)	1.093.047	0	225.615
Δικαιώματα χρήσης παγίων στοιχείων	0	(43.574)	0	(43.574)	0	0	0	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	0	0	(432.236)	432.236	0	0
Αποθέματα	372.461	(372.461)	0	0	1.126.940	(754.479)	0	372.461
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	23.698	(1.022)	0	22.676	27.361	(3.663)	0	23.698
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	7.162	(1.986)	0	5.176	121.800	(114.638)	0	7.162
Στοιχεία του Ενεργητικού Κατεχόμενα προς Πώληση	0	78.527	0	78.527	0	0	0	0
Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού	(315.881)	270.455	0	(45.427)	(1.447.283)	1.131.402	0	(315.881)
Φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη	111.114	(53.630)	0	57.483	750.000	(638.886)	0	111.114
Παροχές προσωπικού εξόδου από την υπηρεσία	64.211	1.398	6.192	71.801	66.405	(2.934)	741	64.211
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	(1.062.227)	280.798	0	(781.429)	0	(1.062.227)	0	(1.062.227)
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	71.108	0	71.108	0	0	0	0

Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων

ΟΜΙΛΟΣ								
Υπόλοιπο την 1/1/19	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/19	Υπόλοιπο την 1/1/18	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/18	
(573.848)	252.251	6.192	(315.405)	(654.445)	79.858	741	(573.847)	

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)

Ενσώματα και άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία	150.020	145.172	0	295.192	(516.561)	666.581	0,00	150.020
Δικαιώματα χρήσης παγίων στοιχείων	0	16.186	0	16.186	0	0	0	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	0	0	(432.236)	432.236	0	0
Αποθέματα	372.461	(372.461)	0	0	1.118.240	(745.779)	0	372.461
Λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού	0	0	0	0	(1.370.523)	1.370.523	0	0
Στοιχεία του Ενεργητικού Κατεχόμενα προς Πώληση	0	78.527	0	78.527	0	0	0	0
Φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη	0	0	0	0	600.000	(600.000)	0	0
Παροχές προσωπικού εξόδου από την υπηρεσία	11.801	216	1.103	13.120	10.961	(746)	1.586	11.801
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	(1.062.227)	280.798	0	(781.429)	0	(1.062.227)	0	(1.062.227)
Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	16.578	0	16.578	0	0	0	0

Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων

ΕΤΑΙΡΙΑ								
Υπόλοιπο την 1/1/19	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/19	Υπόλοιπο την 1/1/18	(Χρέωση)/ Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/18	
(527.945)	165.016	1.103	(361.826)	(590.119)	60.588	1.586	(527.945)	

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 4579/2018, αποφασίσθηκε η σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων κατά 1% ετησίως, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος 2019. Βάσει αυτού, υπολογίστηκε ο αναβαλλόμενος φόρος για την χρήση 2018.

Την 12/12/2019 ψηφίστηκε ο Ν. 4646/2019, βάσει του οποίου τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων φορολογούνται με συντελεστή 24% από το 2019 και εφεξής.

Ο Όμιλος μεταφέρει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι φορολογικών ζημιών ποσού € 57 χιλ. Οι απαιτήσεις αυτές υπολογίστηκαν βάσει των φορολογικών ζημιών θυγατρικής της για τις οποίες υφίσταται νόμιμο δικαίωμα μεταφοράς σε επόμενες χρήσεις και συμψηφισμού τους με μελλοντικά κέρδη.

23. Παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Το υπόλοιπο του λογαριασμού των παροχών προσωπικού αφορά την υποχρέωση που διαμορφώνεται από το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών του Ομίλου που ισχύει για τους εργαζόμενους στην Ελλάδα. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό το πρόγραμμα αφορούν αποζημιώσεις του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης που προκύπτουν από τις διατάξεις του νόμου 2112/20, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο 4093/12. Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, δεν προβλέπεται η δημιουργία και η χρηματοδότηση, με την μορφή εισφορών, ειδικού ταμείου (αποθεματικού) για την κάλυψη των αποζημιώσεων αποχώρησης των νόμων 2112/20 και 3026/54, όπως τροποποιήθηκαν από το νόμο 4093/12, καθώς και άλλων σχετικών παροχών. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην έχει δημιουργηθεί κάποιο ειδικό ταμείο από τον Όμιλο ως εργοδότη από το οποίο θα μπορούσε να γίνει η εξόφληση της υποχρέωσης. Οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από τους νόμους 2112/20 και 3026/54, όπως τροποποιήθηκαν από το νόμο 4093/12, είναι αποκλειστικά εφάπαξ αποζημιώσεις, οι οποίες δίδονται μόνο στις περιπτώσεις κανονικής αποχώρησης, απόλυσης και για όσους υπόκεινται στο νόμο 3026/54, στο θάνατο και στην οικειοθελή αποχώρηση υπό προϋποθέσεις.

Η ανάλυση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών	299.171	256.846	54.667	47.204

Το παραπάνω πρόγραμμα δημιουργεί έκθεση του Ομίλου σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως τον κίνδυνο λόγω χρήσης παραδοχών μακροζωίας και επιτοκίου προεξόφλησης των παραδοχών.

i. Μεταβολές της υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφωνία των υπολοίπων έναρξης και λήξης των παρουσιαζόμενων χρήσεων των υποχρεώσεων που απορρέουν από το πρόγραμμα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2018	31/12/2018	31/12/2018
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	256.846	233.742	47.204	37.798
Περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	28.372	29.067	1.809	2.419
Διακανονισμοί/περικοπές/αποχωρήσεις κέρδη/(ζημιές)	54.422	30.967	0	0
Κόστος τόκων (έσοδο)	4.366	4.207	802	680
	87.160	64.242	2.611	3.099
Περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα				
Επαναμετρήσεις ζημιές (κέρδη):				
- Αναλογιστικές ζημιές (κέρδη) προκύπτοντα από:				
- Χρηματοοικονομικές παραδοχές	35.046	5.502	4.704	777
- Εμπειρικές αναπροσαρμογές	(10.171)	(7.725)	146	5.531
Συνολικό ποσό που περιλαμβάνεται στα συνολικά εισοδήματα	24.875	(2.222)	4.850	6.307
	112.036	62.020	7.462	9.406
Λοιπά				
Κόστος μεταφοράς προσωπικού	0	0	0	0
Παροχές πληρωτέες	(69.713)	(38.916)	0	0
	42.323	23.104	7.462	9.406
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	299.171	256.846	54.667	47.204

ii. Παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης

Οι ακόλουθες ήταν οι κύριες υποθέσεις που λήφθηκαν υπόψη στην αναλογιστική μελέτη του προγράμματος καθορισμένων παροχών που ήταν σε ισχύ την 31/12/2019 (εκφρασμένες με σταθμικό μέσο όρο):

	31/12/2019	31/12/2018
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,2%	1,7%
Ποσοστό μελλοντικής αύξησης αμοιβών	2,0%	2,0%
Πληθωρισμός	1,5%	2,0%
Πίνακες υπηρεσίας	EVK 2000	

Προυηρησία	Turnover rate	
	Η Εταιρεία	ATCOM A.E. & ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ
Από 0 έως 1	9%	12%
Από 1 έως 5	6%	8%
Από 5 έως 10	4%	5%
Από 10 και άνω	2%	3%

iii. Ανάλυση ευαισθησίας

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τις επιδράσεις στην αναλογιστική υποχρέωση από τυχόν μεταβολές των εν λόγω παραδοχών. Συγκεκριμένα στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στην Παρούσα Αξία της Υποχρέωσης μίας μεταβολής του επιτοκίου προεξόφλησης κατά +0,5% ή -0,5% και την επίδραση στο Κόστος Τρέχουσας Απασχόλησης μίας μεταβολής του ρυθμού αύξησης μισθών κατά +0,5% ή -0,5%:

	ΟΜΙΛΟΣ	% Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	263.796	-11%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	331.937	12%

Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	331.426	12%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	263.899	-11%

24. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	5.404.518	4.311.006	4.701.728	3.490.858
Υποχρεώσεις Απόδοσης παρακρατούμενων φόρων	1.419.092	344.820	483.202	344.820
Σύνολο	6.823.609	4.655.826	5.184.930	3.835.678

Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται ποσά υποχρεώσεων από παρακρατούμενους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές τα οποία έχουν υπαχθεί σε ρυθμίσεις σε δόσεις και αφορούν σε καταβολή πληρωμών σε διάστημα πέραν των επόμενων δώδεκα μηνών.

25. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των εμπορικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρίας έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προμηθευτές	9.915.268	5.260.122	7.686.381	3.390.825
Επιταγές Πληρωτέες	908.032	1.199.363	240.000	396.616
Προκαταβολές πελατών	1.005.111	1.882.086	494.742	1.271.904
Σύνολο	11.828.411	8.341.571	8.421.123	5.059.345

26. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ακολουθεί ανάλυση των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μισθοί και ημερομίσθια πληρωτέα	128.352	131.150	4.753	30.309
Ασφαλιστικοί οργανισμοί (τρέχουσες υποχρεώσεις - ρυθμισμένες)	1.350.743	2.418.792	926.123	1.897.723
Ασφαλιστικοί οργανισμοί (σε καθυστέρηση)	1.397.727	1.487.777	1.397.727	1.487.776
Πιστωτές διάφοροι	875.000	145.291	986.039	218.673
Δεδουλευμένα έξοδα	98.522	116.739	0	0
Έσοδα επόμενων χρήσεων	204.560	0	0	0
Εγγυήσεις ενοικίων	0	1.500	0	1.500
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	133.362	87.322	0	0
Σύνολο	4.188.266	4.388.571	3.314.643	3.635.981

Όπως αναφέρεται στη σημείωση υπ' αριθμ. 6 αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου, η ρύθμιση ή/και τακτοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ασφαλιστικών εισφορών και φόρων-τελών που εμφανίζονται στον παραπάνω πίνακα.

Αναφέρεται πως την 28/5/2019 η Εταιρία προχώρησε στη ρύθμιση οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, σύμφωνα με τον Ν. 4611/19, αξίας € 3.843.238. Σύμφωνα με αυτή το οφειλόμενο ποσό, μετά τόκων και πρόσθετων τελών, θα αποπληρωθεί σε 120 δόσεις, και το μακροπρόθεσμο μέρος αυτών έχει μεταφερθεί στο κονδύλι « Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ».

27. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Ακολουθεί ανάλυση των φορολογικών υποχρεώσεων:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Λοιποί φόροι	603.426	18.941	5.456	5.410
Οφειλόμενος Φόρος εισοδήματος	71.292	39.406	0	0
Υποχρεώσεις απόδοσης παρακρατούμενων φόρων (τρέχουσες υποχρεώσεις - ρυθμισμένες)	1.985.073	2.285.690	344.230	23.605
Υποχρεώσεις απόδοσης παρακρατούμενων φόρων (σε καθυστέρηση)	2.539.955	2.539.955	2.539.955	2.539.955
Προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	1.200.198	1.058.185	1.140.198	998.185
Σύνολο	6.399.944	5.942.177	4.029.839	3.567.155

Στο εν λόγω κονδύλι περιλαμβάνονται οι προβλέψεις των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας. Παρότι η έκβαση του φορολογικού ελέγχου δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί αξιόπιστα, οι εταιρείες του Ομίλου χρησιμοποιώντας στατιστικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων, έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από τον φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων. Οι εν λόγω προβλέψεις μειώθηκαν τη χρήση 2019, λόγω της ένταξης σε ρύθμιση μέρους των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

28. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής

Πωλήσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Πωλήσεις εμπορευμάτων	22.612.378	34.958.678	11.652.947	24.436.905
Πωλήσεις υπηρεσιών	17.585.290	19.497.443	8.476.983	10.230.274
Σύνολο	40.197.668	54.456.121	20.129.930	34.667.179

Η ανάλυση των πωλήσεων παρατίθεται και ως ακολούθως:

1/1 - 31/12/2019	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Εμπόριο και διανομή	Πωλήσεις υπηρεσιών	Σύνολο	Εμπόριο και διανομή	Πωλήσεις υπηρεσιών	Σύνολο
Ελλάδα	12.028.855	17.546.413	29.575.268	1.442.776	8.476.983	9.919.759
Μεγάλη Βρετανία	0	152.277	152.277	0	0	0
Κύπρος	0	97.800	97.800	0	0	0
Βουλγαρία	10.210.172	38.847	10.249.019	10.210.172	0	10.210.172
Λοιπές Χώρες στην Ευρώπη	0	108.020	108.020	0	0	0
Χώρες εκτός Ευρώπης	0	15.284	15.284	0	0	0
Σύνολο	22.239.027	17.958.641	40.197.669	11.652.947	8.476.983	20.129.930

1/1 - 31/12/2018	Ο Όμιλος			Η Εταιρεία		
	Εμπόριο και διανομή	Πωλήσεις υπηρεσιών	Σύνολο	Εμπόριο και διανομή	Πωλήσεις υπηρεσιών	Σύνολο
Ελλάδα	22.239.712	18.705.362	40.945.073	11.717.939	10.230.274	21.948.213
Μεγάλη Βρετανία	0	197.421	197.421	0	0	0
Κύπρος	0	142.627	142.627	0	0	0
Βουλγαρία	12.718.966	369.522	13.088.488	12.718.966	0	12.718.966
Λοιπές Χώρες στην Ευρώπη	0	69.590	69.590	0	0	0
Χώρες εκτός Ευρώπης	0	12.922	12.922	0	0	0
Σύνολο	34.958.678	19.497.443	54.456.121	24.436.905	10.230.274	34.667.179

29. Κόστος πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Κόστος αποθεμάτων αναγνωριζόμενο ως έξοδο	22.432.950	33.588.570	13.396.654	24.689.669
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.582.822	7.727.975	2.330.643	6.361.666
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	2.657.061	2.579.880	43.540	6.218
Παροχές τρίτων	33.352	1.688	715	1.688
Φόροι τέλη	51.483	548	427	548
Διάφορα έξοδα	18.366	1.815	2.064	1.815
Αποσβέσεις παγίων	520.088	10.783	11.009	10.783
Σύνολο	29.296.122	43.911.260	15.785.053	31.072.387

30. Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα για τις παρουσιαζόμενες χρήσεις έχουν ως εξής:

Λοιπά έσοδα	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Κέρδη από πώληση / επανεκτίμηση παγίων	744	8	39.299	0
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	40.456	15.499	110.871	103.939
Συναλλαγματικές διαφορές	43	429	0	0
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.524	6.590	1.524	6.590
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	72.615	249.916	69.702	175.426
Λοιπά έσοδα	115.382	272.442	221.396	285.955

31. Λειτουργικά έξοδα

i. Έξοδα διοίκησης

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	2.019.847	1.535.732	429.114	104.527
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.503.453	746.245	410.943	58.685
Παροχές τρίτων	238.135	310.154	6.748	15.932
Φόροι τέλη	378.558	54.155	4.032	5.172
Διάφορα έξοδα	434.348	451.284	19.481	17.132
Αποσβέσεις παγίων	208.626	622.783	103.908	101.777
Προβλέψεις	27.263	0	0	0
Σύνολο	4.810.231	3.720.354	974.226	303.225

ii. Έξοδα διάθεσης

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.841.322	1.558.850	2.079.669	506.584
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	2.220.370	1.023.750	1.991.606	284.414
Παροχές τρίτων	164.489	356.163	32.704	77.212
Φόροι τέλη	45.896	64.813	19.540	25.066
Διάφορα έξοδα	389.005	429.540	94.414	83.031
Αποσβέσεις παγίων	627.456	712.655	503.583	493.253
Προβλέψεις	18.088	0	0	0
Σύνολο	7.306.626	4.145.772	4.721.516	1.469.559

iii. Έξοδα ανάπτυξης

	Ο Όμιλος	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	33.233	169.344
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	0	189.704
Παροχές τρίτων	0	42.441
Φόροι τέλη	0	10.386
Διάφορα έξοδα	11	19.057
Αποσβέσεις παγίων	2.387	116.433
Προβλέψεις	0	0
Σύνολο	35.631	547.365

Η μητρική εταιρεία δεν πραγματοποίησε έξοδα έρευνας κατά τις παρουσιαζόμενες χρήσεις.

32. Λοιπά έξοδα

Τα έξοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2019 και 2018 έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Λοιποί φόροι τέλη, πρόστιμα και προσαυξήσεις	2.532.168	6.604.235	1.897.053	6.077.085
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	1.484.697	143.452	0	0
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	11.668.372	12.702.204	10.374.661	12.536.545
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	3.667	11.801	2.100	5.297
Ζημιά από πώληση, διαγραφή και επανεκτίμηση ενσώματων παγίων	1.220	175.082	0	170.074
Συναλλαγματικές διαφορές	1.363	0	0	0
Προβλέψεις απομείωσης αποθεμάτων	1.179.449	3.189.449	1.179.449	3.179.449
Σύνολο	16.870.936	22.826.223	13.453.263	21.968.450

33. Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά Έξοδα	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Τόκοι και έξοδα δανείων	3.351.365	2.184.591	2.762.394	1.582.523
Λοιπές προμήθειες τραπεζών	27.812	40.530	0	3.559
Χρηματοοικονομικό κόστος παροχών προσωπικού	4.347	4.148	802	680
Τόκοι χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.161	0	4.238	

Λοιπά Χρήματοοικονομικά έξοδα

Λοιπά έξοδα τραπεζών

Χρηματοοικονομικά έξοδα

79.612	245	75.714	0
107.261	69.018	23.871	50.496
3.581.558	2.298.532	2.867.019	1.637.259

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά Έσοδα	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 – 31/12/2019	1/1 – 31/12/2018	1/1 – 31/12/2019	1/1 – 31/12/2018
Έσοδα τόκων τραπεζών	38	237	8	232
Τόκοι Χορηγηθέντων Δανείων	27.526	22.026	0	0
Έσοδα χρεογράφων	0	31.868	0	31.868
Έσοδα από διαγραφές κεφαλαίων και τόκων δανεισμού	0	13.017.219	0	13.017.219
Χρηματοοικονομικά έσοδα	27.564	13.071.350	8	13.049.319

34. Επενδυτικά αποτελέσματα

Τα επενδυτικά αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

Επενδυτικά αποτελέσματα	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Κέρδη/ (ζημιές) από πώληση συμμετοχών	0	1.731.338	0	2.670.485
Αποτέλεσμα συγγενών	0	20.950	0	0
Κέρδη/ (ζημιές) από αποτίμηση επενδύσεων	(376.124)	(1.438.549)	(376.431)	(1.313.952)
Σύνολο	(376.124)	313.739	(376.431)	1.356.533

35. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος με βάσει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τρέχον έξοδο φόρου	31.275	14.934		0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(252.251)	(79.855)	(165.016)	(60.586)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	348.522	0	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος συνεχιζόμενης δραστηριότητας	127.546	(64.921)	(165.016)	(60.586)
Κέρδη προ Φόρων (από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)	(21.917.017)	(9.335.855)	(17.826.173,97)	(7.091.894)
Συντελεστής Φόρου	24%	29%	24%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	(5.260.084)	(2.707.398)	(4.278.282)	(2.056.649)
Προ/γές για εισοδήματα που δεν υπόκεινται σε φορολογία				
- Συμφηφισμός λόγω σωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(1.675)	(642.524)	0	(642.524)
- Ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλ. φορολ. απαιτ.	637.113	144.678	628.370	0

Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς

- Επίδραση από αποτέλεσμα θυγατρικών που φορολογούνται με διαφορετικό συντελεστή
- Μη εκπιπώμενες δαπάνες
- Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή
- Διαφορές φόρου προηγούμενων χρήσεων
- Λοιπά

Σύνολο φόρου συνεχιζόμενων και διακοπείσων δραστηριοτήτων)

				0
	28.746	(34.167)	0,00	0
	3.729.339	2.802.109	3.228.783	2.385.342
	851.276	91.244	484.636,57	42.644
	348.522	0	0,00	0
	(205.690)	281.139	(228.524)	210.601
	127.546	(64.921)	(165.016)	(60.586)

36. Αποτελέσματα ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Κέρδη/(Ζημιές) κατανεμόμενες στους μετόχους	(20.722.582)	(8.730.793)	(17.661.157)	(7.031.307)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	5.867.311	5.867.311	5.867.311	5.867.311
Βασικά Αποτελέσματα ανά μετοχή	-3,532	-1,488	-3,010	-1,198

Δεν παρουσιάζονται απομειωμένα Αποτελέσματα ανά μετοχή καθώς ο υπολογισμός οδηγεί σε αύξηση του δείκτη (anti dilution effect).

37. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης 2019 για τον Όμιλο και στην Εταιρεία ήταν 311 και 128 άτομα αντίστοιχα, ενώ στο τέλος της χρήσης 2018 ήταν 410 και 231 άτομα αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι το σημαντικότερο μέρος του προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας (115 άτομα) αφορά προσωπικό που απασχολείται στον κλάδο «ενοικίασης ανθρώπινου δυναμικού».

38. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι παρακάτω συναλλαγές και υπόλοιπα αποτελούν τις συναλλαγές των συνδεδεμένων με τον Όμιλο μερών. Οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών που περιλαμβάνονται ολικά στις ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαλείφονται.

ΔΙΑΤΕΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 31/12/2019											
Υποχρέωση											
	NTIONIK	ATCOM AE	ATCOM UK	ATCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολο
ΑΠΑΙΤΗΣΗ	NTIONIK	405.551	2458	0	152	300	235.886	0	74.512	220.542	939.400
	ATCOM AE	13.416	31.075	0	0	0	0	0	41.302	215.269	301.063
	ATCOM UK	0	249.047	0	0	0	0	0	0	0	249.047
	ATCOM BULGARIA	0	54.012	0	0	0	0	0	0	0	54.012
	ΠΡΟΤΥΠΟ	3.151	4.600	0	0	0	0	0	0	293.659	301.410
	SHOP365	37.806	530	0	0	0	0	0	46.473	1.500	86.309
	DIONIC ENERGY	0	4.234	0	0	0	0	0	0	0	4.234
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	50.327	4.307	0	0	0	0	0	690	0	55.324

	Λοιπές εταιρείες	58.414	11.837	0	0	0	0	32.860	0	2.440	0	105.551
	Μέλη Δ.Σ.	1.000	8.952	0	0	0	0	0	14.889	83		24.924
	Σύνολα	164.115	743.070	33.533	0	152	300	268.746	14.889	165.500	730.970	2.121.274
ΔΙΑΙΤΗΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΞΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ - ΑΓΟΡΕΣ												
ΠΩΛΗΤΗΣ												
	ΝΤΙΟΝΙΚ	ΑΤCOM ΑΕ	ΑΤCOM UK	ΑΤCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολα	
ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	ΝΤΙΟΝΙΚ		1.609	0	0	0	70	0	0	9.000	52.239	62.917
	ΑΤCOM ΑΕ	506.942		0	0	0	73,39	0	0	90.631	23.098	620.744
	ΑΤCOM UK	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
	ΑΤCOM BULGARIA	0	122	0		0	0	0	0	0	0	122
	ΠΡΟΤΥΠΟ	0	30.629	0	0	0	0	0	0	0	0	30.629
	SHOP365	14.400	3.492	0	0	0		0	0	63.290	0	81.182
	DIONIC ENERGY	979.900	1.161	0	0	0	0		0	0	0	981.061
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	0	1.400	0	0	0	0	0		0	0	1.400
	Λοιπές εταιρείες	899.195	334.234	0	0	0	142534,36	0	0	0	0	1.375.964
	Μέλη Δ.Σ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.572	1.572
	Σύνολα	2.400.437	372.647	0	0	0	142.678	0	0	162.921	76.909	3.155.592

ΔΙΑΙΤΗΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 31/12/2018												
Υποχρέωση												
	ΝΤΙΟΝΙΚ	ΑΤCOM ΑΕ	ΑΤCOM UK	ΑΤCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολα	
ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΝΤΙΟΝΙΚ		23.519	0	0	3.151	97.460	0	43.787	699.498	103.961	971.375
	ΑΤCOM ΑΕ	1.256.694		550.156	307.122	5.344	74	2.916	2.816	299.796	342.896	2.767.815
	ΑΤCOM UK	2.458	31.075		0	0	0	0	0	0	0	33.533
	ΑΤCOM BULGARIA	0	297.000	0		0	0	0	0	0	0	297.000
	ΠΡΟΤΥΠΟ	152	0	0	0	0	0	0	0	0	0	152
	SHOP365	66.317	0	0	0	0		0	0	0	1.500	67.817
	DIONIC ENERGY	135.532	0	0	0	0	0		0	0	0	135.532
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Λοιπές εταιρείες	148.701	128	0	0	0	0	0	0		0	148.829
	Μέλη Δ.Σ.	3.318	0	0	0	0	0	0	9.932	0		13.250
	Σύνολα	1.613.171	351.722	550.156	307.122	8.495	97.534	2.916	56.535	999.294	448.357	4.435.303
ΔΙΑΙΤΗΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΞΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ - ΑΓΟΡΕΣ												
ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ												
	ΝΤΙΟΝΙΚ	ΑΤCOM ΑΕ	ΑΤCOM UK	ΑΤCOM BULGARIA	ΠΡΟΤΥΠΟ	SHOP365	DIONIC ENERGY	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	Λοιπές εταιρείες	Μέλη Δ.Σ.	Σύνολα	
ΠΩΛΗΤΗΣ	ΝΤΙΟΝΙΚ		1.166.190	0	0	0	3.600	514.300	0	239.355	52.060	1.975.505
	ΑΤCOM ΑΕ	102.926		0	0	0	3.938	0	1.400	582.463	66.645	757.372
	ΑΤCOM UK	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
	ΑΤCOM BULGARIA	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
	ΠΡΟΤΥΠΟ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SHOP365	60	0	0	0	0		0	0	181	17	258
	DIONIC ENERGY	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0
	DIONIC ΑΙΟΛΙΚΗ	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Λοιπές εταιρείες	12.599	4.000	0	0	0	10.968	58.000	0		0	85.567
	Μέλη Δ.Σ.	42.840	17.721	0	0	0	0	0	0	0		60.561
	Σύνολα	158.425	1.187.911	0	0	0	18.506	572.300	1.400	821.999	118.722	2.879.263 σ

39. Μερίσματα

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24/7/2019 αποφάσισε την μη διανομή μερισμάτων για την χρήση 2018 λόγω ζημιών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, επίσης προτίθεται να προτείνει στην επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση του 2019 λόγω του σημαντικού ζημιογόνου αποτελέσματος.

40. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

i. Εγγυητικές επιστολές

Η Εταιρία κατά την 31/12/2019 είχε χορηγήσει εγγυητικές επιστολές υπέρ τρίτων συνολικού ποσού €370.000 και ο Όμιλος €578.372,80 αντίστοιχα (για το 2018 η αξία των εγγυητικών επιστολών ήταν € 333.500 για την Εταιρία και € 483.500 για τον Όμιλο). Δεν αναμένεται να προκύψουν επιβαρύνσεις από τις ανωτέρω δοθείσες εγγυητικές επιστολές. Επίσης, η Εταιρία έχει κάνει εκχωρήσεις συμβάσεων πελατών αξίας € 370.000 για τη κάλυψη του δανεισμού της.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι πιθανό να εμπλακούν σε δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ο Όμιλος θα σχηματίσει προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, εφόσον εκτιμηθεί ως πιθανή η εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι δεν αναμένεται να υπάρξουν αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους.

ii. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Μητρική εταιρία NTIONIK A.E.B.E. δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2009 και 2010. Για τις χρήσεις 2011-2012 είχε χορηγηθεί φορολογικό πιστοποιητικό με συμπέρασμα χωρίς επιφύλαξη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82, παρ. 5, του νόμου 2238/1994. Σημειώνεται ότι, την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 36 Ν.4174/2013. Οι χρήσεις 2014 έως και 2019 δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Αναφορικά με τις θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις, που παρουσιάζονται παρακάτω, και ως εκ τούτου, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές:

ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
NTIONIK A.E.B.E.	2014-2019
ATCOM AE	2018-2019
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ AE	2014-2019
D.C.M.S. A.E.	2015-2019
NTIONIK ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ AE	2014-2019
I.M.C.G. BRANDS A.E.	2014-2019
SHOP 365 A.E.	2017 -2019
ATCOM BULGARIA LTD	2016-2019
ATCOM INTERNET & MULTIMEDIA LIMITED	2008-2019
ΦΟΡΜΙΩΝ	2016-2019

Όπως αναφέρεται στη σημείωση υπ' αριθμ. 26 και 27 ο Όμιλος εμφανίζει σημαντικά ποσά ληξιπρόθεσμων οφειλών ασφαλιστικών εισφορών, φόρων και τελών των οποίων η ρύθμιση/τακτοποίηση αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου.

Για τις ανέλεγκτες χρήσεις ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει προβλέψεις ποσού € 1.200.198 και € 1.140.198 αντίστοιχα.

iii. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν συνάψει συμφωνίες μίσθωσης για τη μίσθωση κτιρίων γραφείων και αυτοκινήτων. Τα μελλοντικά ελάχιστα πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εντός 1 έτους	0	201.847	0	43.426
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	0	294.702	0	70.431
Σύνολο	0	496.549	0	113.857

iv. Δεσμεύσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν συνάψει συμφωνίες μίσθωσης για τη μίσθωση κτιρίων γραφείων και αυτοκινήτων. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σε χρηματοοικονομικές μισθώσεις αναλύονται κατ' έτος στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εντός 1 έτους	103.265	0	40.770	0
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	83.244	0	28.307	0
Σύνολο	186.509	0	69.077	0

41. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί των παγίων και ακινήτων του Ομίλου υφίστανται τα κάτωθι εμπράγματα βάρη:

α) Επί του ακινήτου της NTIONIK AEBE που βρίσκεται στην Δημοτική Κοινότητα Αυλώνος του Δήμου Ωρωπού της Περιφερειακής Ενότητας Αττικής της Περιφέρειας Αττικής και στη θέση Πάτημα ή Τσούμπα έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης, προς εξασφάλιση των ομολογιούχων δανειστών της από 25-6-2008 συμβάσεως υπό τον τίτλο «Πρόγραμμα όρων εκδόσεως Ομολογιακού Δανείου με Μετατρέψιμες Ομολογίες Μετά Συμβάσεως Καλύψεως και Πρωτογενούς Διαθέσεως και Ορισμού Διαχειριστή Πληρωμών» και της από 1-12-2011 συμβάσεως τροποποίησης αυτής, για το ποσό των € 4.000.000, πλέον τόκων και εξόδων, υπέρ των ομολογιούχων δανειστών εκπροσωπούμενων από την Τράπεζα ALPHA BANK A.E.

β) Έχει δοθεί ενεχύρο επί του ποσοστού συμμετοχής της NTIONIK AEBE των θυγατρικών εταιρειών ATCOM AE, ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΩΝ AE, SHOP 365 A.E., ADVANCED CONSULTING MARKETING SERVICES, I.M.C.G. BRANDS A.E. AE και ΦΟΡΜΙΩΝ A.E. υπέρ των τραπεζών ALPHA A.E και EUROBANK A.E για τις απαιτήσεις της Εταιρείας προς τις ανωτέρω δανείστριες τράπεζες.

42. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων

Οι πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την εξάπλωση της πανδημίας COVID-19 και τους απαραίτητους περιορισμούς μετακινήσεων και επαφών, έχουν ήδη επηρεάσει και αναμένεται να επηρεάσουν και στο άμεσο μέλλον, αρνητικά τα αποτελέσματα, την ρευστότητα και τη λειτουργία του Ομίλου κυρίως κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης 2020. Στη σημείωση υπ' αριθμ. 6 αναφέρονται λεπτομέρειες σε σχέση με το παραπάνω θέμα. Στην ίδια σημείωση αναφέρεται και η εξέλιξη των συζητήσεων με τους βασικούς πιστωτές του Ομίλου.

Επίσης, εντός της τρέχουσας χρήσης 2020 μεταβιβάστηκαν οι συμμετοχικοί τίτλοι που κατείχε ο Όμιλος στη συγγενή εταιρεία ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ BUSINESS CONSULTING ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε. καθώς και ακίνητο (οικόπεδο και κτίριο) που κατείχε ο Όμιλος στην Αχαρνές (Αριστοτέλους 95). Στη σημείωση υπ' αριθμ. 19 αναφέρονται λεπτομέρειες σε σχέση με τα παραπάνω μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα που να έλαβαν χώρα μετά το τέλος της περιόδου που έληξε την 31/12/2019, τα οποία να αφορούν τον Όμιλο και να χρήζουν αναφοράς, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Αχαρνάι, 30 Ιουνίου 2020

**Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος**

Το Μέλος του Δ.Σ.

Ο Λογιστής

**Δημοσθένης Βατικιώτης
Α.Δ.Τ X 710959**

**Θωμάς Ρούμπας
Α.Δ.Τ. AB 595985**

**Κωνσταντίνος Βιολαντζής
ΑΡ.ΑΔ. Α'ΤΑΞΗΣ 2232**